

Actieplan 2016

PACKED vzw -Expertisecentrum Digitaal Erfgoed
Delaunoystraat 58 bus 23
1080 Brussel
E: info@packed.be
T: ++32 (0)2 217 14 05

www.packed.be

Inhoudstafel

DEEL 1: BEKNOPT ACTIEPLAN	3
1. DIGITAAL ERFGOED	4
2. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN IN 2012-2016	4
3. ACTIES IN 2016	5
4. PERSONEELSPOEG IN 2016	7
5. AFSTEMMING EN SAMENWERKING IN 2016	8
DEEL 2: BEGROTING EN TOELICHTING	9
1. BEGROTING 2016	10
2. TOELICHTING BIJ BEGROTING 2016	11
2.1. Inkomsten	11
2.2. Uitgaven	12
2.3. Resultaat	12
DEEL 3: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ACTIEPLAN	14
1. ONDERSTEUNING	15
1.1. Loket	15
1.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten	15
1.3. Vorming	19
2. PROJECTEN	21
2.1. Projecten gefinancierd met aanvullende Europese middelen	21
2.2. Projecten gefinancierd met aanvullende middelen van Vlaamse overheid of Brussels Gewest	22
2.3. Projecten gefinancierd met structurele werkingsmiddelen van PACKED vzw	29
3. OVERLEG	33
3.1. Expertisedeling	33
3.2. Beleid en belangenbehartiging	34
3.3. Beoordelingscommissies	36
4. COMMUNICATIE	37
4.1. Nieuwsbrief	37
4.2. Websites	37
4.3. Publicaties	38
5. ALGEMEEN BEHEER	39
5.1. Werving financiële middelen	39
5.2. Financieel beheer	40
5.3. Bestuur en rapportering	40
5.4. Personeelsbeheer en interne communicatie	41
5.5. ICT-beheer	42
5.6. Informatiebeheer	43
5.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding	44
6. AFSTEMMING EN SAMENWERKING	45

DEEL 1: BEKNOPT ACTIEPLAN

1. DIGITAAL ERFGOED

Onder 'digitaal erfgoed' verstaan we de digitale erfgoedproducten of -collecties zelf, maar vooral ook het geheel van de ICT-processen rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitale erfgoedbronnen. De digitale erfgoedproducten of -collecties omvatten:

- gedigitaliseerde erfgoedbronnen of -objecten waarbij analoge informatie in digitale formaten is omgezet;
- van oorsprong digitale erfgoedbronnen of -objecten (digital born) waarbij de informatie digitaal is gecreëerd;
- elektronische (meta)informatie over erfgoedbronnen en -objecten.

Digitale informatieobjecten dreigen onleesbaar te worden of zelfs te verdwijnen vooraleer ze als cultureel erfgoed kunnen worden erkend.

2. OPERATIONELE DOELSTELLINGEN IN 2012-2016

OD 1: PACKED vzw heeft in onderzoeksprojecten (al dan niet internationaal) omtrent het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed geparticipeerd of ze zelf geïnitieerd, en heeft de bekomen onderzoeksresultaten gedissemineerd naar de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. Ze heeft hierbij een bijzondere aandacht gehad voor het cultureel erfgoed van musea, als ook voor audiovisueel erfgoed.

OD 2: PACKED vzw heeft haar website(s) verder uitgebouwd met als doel de informatie die ze over het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed verzamelt, op een gebruiksvriendelijke manier met behulp van registers en werkinstrumenten ter beschikking te stellen van de cultureel-erfgoedsector en andere belanghebbenden. PACKED vzw heeft hierbij een proactieve houding aangenomen, met een bijzondere aandacht voor het aanmaken en bewaren van digital born informatieobjecten in de cultureel erfgoed- en kunstensector.

OD 3: PACKED vzw heeft een reeks discursieve momenten omtrent aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed ge(co-)organiseerd. Hierop zijn vertegenwoordigers van de cultureel-erfgoedsector alsook andere belanghebbenden uitgenodigd.

OD 4: PACKED vzw heeft als loket gefungeerd waar cultureel-erfgoedinstellingen terecht kunnen voor advies en begeleiding over aspecten van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed. Indien PACKED vzw voor het beantwoorden van een bepaalde vraag zelf niet over de nodige kennis, ervaring en deskundigheid beschikte, heeft ze doorverwezen naar actoren die deze wel hebben.

OD 5: PACKED vzw heeft overleg geïnitieerd met diverse (binnen- en buitenlandse) partnerorganisaties en actoren uit het cultureel-erfgoedveld (o.a. FARO) en heeft geparticipeerd in (regionale, nationale en internationale) werk- en stuurgroepen en in

overlegorganen op het vlak van het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed.

OD 6: Om innovatie m.b.t. gebruik van nieuwe standaarden, technologieën en methoden voor het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed mogelijk te maken, heeft PACKED vzw zowel instellingen uit het cultureel-erfgoedveld alsook andere relevante partners betrokken bij projecten en acties, en bij overleg. Onderzoeksprojecten ter ontwikkeling van nieuwe kennis rond het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed zijn opgezet over de institutionele en sectorale grenzen heen.

OD 7: PACKED vzw heeft de opbouw en de spreiding van kennis, ervaring en deskundigheid m.b.t. het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitaal erfgoed, alsook de acties met het oog op de erkenning en bewustmaking van de problematiek omtrent duurzame digitale bewaring en toegankelijkheid afgestemd met andere actoren uit het cultureel-erfgoedveld (met een bijzondere aandacht voor concrete taakafspraken met FARO).

OD 8: PACKED vzw heeft een bijzondere aandacht gehad voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van het personeelsbestand en de raad van bestuur en zet activiteiten op rond diversiteit. Er is getracht om in de raad van bestuur een vertegenwoordiger op te nemen van de privaatrechtelijke archiefsector. Bovendien heeft PACKED vzw zich geëngageerd om proactief vorm te geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding en die betrekking hebben op hun doelstellingen.

OD 9: PACKED vzw heeft in zijn werking de basisprincipes van duurzaamheid en ecologisch bewustzijn ingebouwd. Dit behelst onder meer constante aandacht voor de ecologische impact van de werking. Het behelst ook een duurzame werking, met kennisborging naast kennisdeling. In dit kader heeft PACKED vzw er ook voor gezorgd dat de omgang met gedigitaliseerd of digital born cultureel erfgoed op een duurzame manier verloopt.

OD 10: PACKED vzw heeft zich geëngageerd om te waarborgen dat de website van de organisatie toegankelijk is. Dit betekent dat de website ook bruikbaar moet zijn voor mensen met een visuele, auditieve of motorische beperking. Indien PACKED vzw een nieuwe website heeft gebouwd, voldoet deze aan de ijkpunten van de AnySurfer-checklist.

3. ACTIES IN 2016

Acties	PM	Operationele doelstelling
1. ONDERSTEUNING	17,00	
1.1. Loket	5,4	
1.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten	8,4	
1.2.1. MEDEA		1,4,6
1.2.2. Archief Theater aan Zee		1,4,6
1.2.3. Tussen Schep en Sintepier		1,4,6
1.2.4. TETRA (Towards a sustainable mobile tourism guide)		1,4,6
1.2.5. SODA fase 2		1,4,6
1.2.6. Duiken in de machine - fase 2 (o.v.)		1,4,6
1.2.7. Tekstaffiches WOI - fase 3 (o.v.)		1,4,6
1.2.8. Inventarisatie en typologering van koetsierrijtuigen (o.v.)		1,4,6

Actieplan 2016

1.2.9. Haalbaarheidsstudie dienstverlening born digital architectuurarchieven (HaDiBoDi) (o.v.)		1,4,6
1.3. Vorming	3,20	
1.3.1. Digitale preservering in erfgoed- en kunstorganisaties		3,4,7
1.3.2. Workshop expertisedeling in CEST		3,4,7
1.3.3. Technische workshops		3,4,7
1.3.4. Gastcolleges in hoger (kunst)onderwijs		3,4
2. PROJECTEN	52,00	
2.1. Projecten gefinancierd met aanvullende Europese middelen	8,00	
2.1.1. EuropeanaSpace		1, 6
2.1.2. Preforma		1, 6
2.2. Projecten gefinancierd aanvullende middelen van Vlaamse overheid of Brussels Gewest	26,00	
2.2.1. DataHub (o.v.)		1,4,6
2.2.2. BeeldenHub (o.v.)		1, 6
2.2.3. PID III: duurzame koppelingen tussen kunstwerken, archieven en publicaties		1,2,4, 6
2.2.4. Archivering en publieke ontsluiting van het cd-romarchief van iMAL (o.v.)		1, 6
2.2.5. Erfgoedzorg in de kunstensector – TRACKS (o.v.)		1, 3, 6, 7
2.2.6. Haalbaarheidsstudie integratie provinciale erfgoedplatformen (o.v.)		1, 5, 6, 7
2.2.7. Digital Flanders (o.v.)		1, 5, 6, 7
2.3. Projecten gefinancierd met structurele werkingsmiddelen van PACKED vzw	18,80	
2.3.1. Kwaliteitscontrole		1, 2, 3
2.3.2. Inventarisatie bedreigde audiovisuele formaten		1, 6, 7
2.3.3. Groeimodel digitale duurzaamheid		1, 4, 6, 7
2.3.4. Open Cultuur Data		1, 2, 4, 6, 7
2.3.5. Invulboek		1
2.3.6. Preservering van born-digital materiaal		1, 2, 6
2.3.7. Samenwerkingstraject i.v.m. het Oord der Gefusilleerden		1, 4
3. OVERLEG	1,60	
3.1. Expertisedeling	0,70	
3.1.1. Europeana Vlaanderen overlegplatform		5
3.1.2. Collegagroep publieksbemiddeling in een digitaal tijdperk		5
3.1.3. Vlaams-Nederlands overleg i.v.m. digitaal erfgoed		5, 7
3.1.4. Gebruikersgroep 'Cultureel Erfgoed en auteursrecht'		5, 7
3.2. Beleid en belangenbehartiging	0,90	
3.2.1. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed		7
3.2.2. Overleg landelijke erkende expertisecentra en organisaties volkscultuur		5
3.2.3. Overleg Cultureel Erfgoed (OCE)		5
3.2.4. Taaluniecommissie digitaal erfgoed		5
3.2.5. Europeana Network		5
3.3. Beoordelingscommissies	0,00	
3.3.1. Beoordelingscommissie cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoed convenants		5, 7
3.3.2. Beoordelingscommissie projectsubsidies Kunstendecreet		5, 7
4. EXTERNE COMMUNICATIE	7,40	
4.1. Nieuwsbrief	2,10	1, 2
4.2. Websites	3,25	1, 2
4.3. Publicaties	2,10	
4.3.1. Artikels		3
4.3.2. Beleidsteksten		3, 7
5. ALGEMEEN BEHEER	19,20	
5.1. Werving financiële middelen	2,85	
5.1.1. Structurele middelen		1, 9
5.1.2. Aanvullende middelen		1, 9
5.2. Financieel beheer	1,80	
5.2.1. Voorbereiding boekhouding		9
5.2.2. Evaluatie kosten en budget		9

Actieplan 2016

5.3. Bestuur en rapportering	1,90	
5.3.1. Algemene vergadering en raad van bestuur		2,7
5.3.2. Subsidiërende overheden		2,7
5.4. Personeelsbeheer en interne communicatie	7,00	
5.4.1. Personeelsbeheer		9
5.4.2. Interne communicatie: personeelsvergaderingen en thematische cellen		1,2,3,4,9
5.5. ICT-beheer	2,15	
5.5.1. Hardware		9
5.5.2. Software		9
5.5.3. Netwerk		9
5.5.4. Ontwikkeling		9
5.6. Informatiebeheer	2,20	
5.6.1. Kennisbeheer		9
5.6.2. Document- en archiefbeheer		9
5.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding	0,50	
5.7.1. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit		8, 10
5.7.2. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn		9
5.7.3. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding		8
TOTAAL	97,20	

In vergelijking met vorige jaren hebben we voor 2016 meer tijd voorzien voor externe communicatie en algemeen beheer. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- de praktijk heeft uitgewezen dat we in het verleden vaak de tijd hebben onderschat die een goede externe communicatie en algemeen beheer vereisen;
- de tijd die het algemeen beheer vereist is de voorbije jaren gestegen doordat we steeds meer tijd moeten investeren in zowel het zoeken van aanvullende financiering en als de administratie die nodig is om deze aanvullende financiering te bekomen en te verantwoorden.

4. PERSONEELSPLOEG IN 2016

PACKED vzw zal in 2016 trachten om de personeelsploeg van 2015 te behouden. Doordat er nog onzekerheid bestaat over een aantal aanvullende financiële middelen is het momenteel echter nog onduidelijk of het budget dit zal toelaten. De noodzakelijke aanwerving van een bijkomende inhoudelijk medewerker waarop we reeds in 2015 hoopten, is op basis van de huidige financiële middelen ook in 2016 niet haalbaar.

Sanne Van Bellingen zal in 2016 op eigen verzoek vier vijfde werken.

De personeelsploeg zal bestaan uit:

- Barbara Dierickx: 12 PM, periode: 12 maanden
- Pieter Depraetere: 12 PM, periode: 12 maanden
- Bert Lemmens: 12 PM, periode: 12 maanden
- Emanuel Lorrain: 7,2 PM, periode: 12 maanden
- Sanne Van Bellingen: 9,6 PM, periode: 12 maanden
- Nastasia Vanderperren: 12 PM, periode: 12 maanden
- Rony Vissers: 12 PM, periode: 12 maanden
- Annelies Van den Berghe: 12 PM, periode: 12 maanden
- Alina Saenko : 8,4 PM, periode: 12 maanden

TOTAAL: 97,20 PM = 8,1 VTE in totaal (dit is ongeveer hetzelfde als in 2014)

(1 jaar = gemiddeld 225 actieve dagen; 1 persoonsmaand (PM) = gemiddeld 18,75 actieve dagen)

5. AFSTEMMING EN SAMENWERKING IN 2016

Net als tijdens de vorige jaren zal PACKED vzw ook in 2016 weer afstemmen en samenwerken met een grote groep organisaties, niet alleen uit Vlaanderen en Brussel maar ook de rest van België en het buitenland.

Deze organisaties behoren in eerste instantie natuurlijk tot de culturele sector, zowel de cultureel-erfgoedsector als de kunstensector. In de cultureel-erfgoedsector werken we samen met een zeer brede waaier van organisaties: van kleine lokale cultureel-erfgoedorganisaties tot grote collectiebeherende instellingen, maar ook koepelorganisaties, andere landelijke expertisecentra en organisaties voor volkscultuur, het steunpunt en belangenbehartigers ontbreken niet. Net als de vorige jaren zal ook in 2016 VIAA opnieuw een belangrijke partner zijn.

PACKED vzw zal in 2016 ook weer samenwerken met organisaties die niet tot de culturele sector behoren, o.a. hogescholen en universiteiten, andere organisaties uit de onderwijs- en onderzoeksector, organisaties uit de toeristische sector, middenveldorganisaties en overheden.

De verschillende activiteiten van PACKED vzw worden niet enkel uitgevoerd in samenwerking met andere organisaties; het is ook onze betrachting om ze te ontwikkelen in afstemming en samenwerking met andere organisaties. De concrete noden van organisaties uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de kunstensector vormen hierbij het uitgangspunt.

DEEL 2: BEGROTING EN TOELICHTING

1. BEGROTING 2016

Jaar: 2016	Kostenrekeningen	Bedrag
611 000	Huisvesting	18.400 euro
612 000	Administratiekosten	24.273 euro
613 000	Vergoeding aan derden / dienstverlening	10.500 euro
613 500	Verzekeringen	3.330 euro
614 000	Verplaatsings- en verblijfkosten	13.490 euro
615 000	Promotie	4.365 euro
620 000	Bezoldiging en sociale lasten	485.956 euro
630 000	Afschrijvingen voorzieningen	2.700 euro
640 000	Andere bedrijfskosten	650 euro
650 000	Financiële kosten	400 euro
660 000	Uitzonderlijke kosten	36.150 euro
660 000	Resultaatverwerking	0 euro
	Totaal uitgaven	600.214 euro

	Opbrengstenrekening	
700 000	Omzet	0 euro
730 000	Andere bedrijfsopbrengsten	296.305 euro
	Preforma	14.696 euro
	EuropeanaSpace	55.450 euro
	ATHENAPlus	12.819 euro
	Vervolproject Persistente Identificatie	74.380 euro
	Samenwerking Erfgoedzorg in kunstensector	0 euro
750 000	Financiële opbrengsten	0 euro
760 000	Uitzonderlijke opbrengsten	0 euro
	Resultaatsverwerking	0 euro
	Totaal inkomsten	453.650 euro

	Voorlopig resultaat	-146.564 euro
Nog te bevestigen aanvullende middelen van de Vlaamse overheid		118.719 euro
Resultaat indien deze nog te bevestigen middelen worden toegekend	Verhoopte resultaat	-27.845 euro

2. TOELICHTING BIJ BEGROTING 2016

2.1. Inkomsten

De voorziene inkomsten in 2016 liggen aanzienlijk lager dan de uitgaven. Zoals in oktober 2014, is er nog geen zekerheid over nieuwe financiële middelen voor de voortzetting van de financiering van het traject rond Erfgoedzorg in de kunstensector / TRACKS en een tweede vervolgetraject rond persistente identificatie. Er lopen gesprekken over met de Vlaamse overheid, maar omdat de middelen door haar maar kunnen worden toegekend op basis van haar eigen middelen voor 2016 kan hier in 2015 nog geen overeenkomst worden afgesloten.

We hebben deze middelen dan ook niet in onze begroting opgenomen, maar hopen ze begin 2016 wel zo snel mogelijk te kunnen toevoegen aan de begroting.

Omzet

PACKED streeft ernaar om in 2016 minstens 11.000 euro eigen inkomsten te genereren door het vervullen van opdrachten voor derden. 11.000 euro is ingeschreven in de subsidieaanvraag voor het project Datahub van VKC (zie 2.2.1. DataHub). Omdat de uitkomst van deze subsidieaanvraag nog niet bekend is, is dit bedrag voorlopig niet opgenomen.

Andere bedrijfsopbrengsten

Deze bestaan uit:

- werkingssubsidies op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet 2015: 274.396 euro;
- VIA-subsidies 2015: 21.909 euro.

Europese en aanvullende Vlaamse subsidies voor deelname aan enkele Europese projecten

Deze bestaan uit:

- projectsubsidie voor PREFORMA van de Europese Commissie: 14.696 euro;
- projectsubsidie voor EuropeanaSpace van de Europese Commissie, aangevuld met matching funds van de Vlaamse overheid: 55.454 euro;
- projectsubsidie voor ATHENAPlus van de Europese Commissie, aangevuld met matching funds van de Vlaamse overheid: 12.819 euro (dit project is in 2015 afgerond maar de laatste subsidieschijf moet nog worden gestort).

Financiële middelen die voortvloeien uit samenwerking of opdrachten van de Vlaamse overheid

Deze bestaan uit:

- financiële middelen te ontvangen van het departement CJSM voor de uitvoering van het vervolg op het project Persistente identificatie: 74.380 euro (excl. 21% BTW)

Andere aanvullende middelen

Er kunnen mogelijk nog aanvullende financiële middelen komen van het Brussels Gewest (zie 2.2.4. Archivering en publieke ontsluiting van het cd-romarchief van iMAL). Als deze middelen effectief worden toegekend, zal dit echter ook een verhoging van de loonkost betekenen omdat er extra personeel moet worden aangeworven om dit project uit te voeren. Hetzelfde geldt voor de realisatie van het project Digital Flanders (2.2.7. Digital Flanders). PACKED vzw kan zijn voorziene rol in dit project maar vervullen indien hiervoor aanvullende financiële middelen worden gevonden.

2.2. Uitgaven

Personeelskosten

De opgegeven loonkosten zijn gebaseerd op de loonbarema's van paritair comité 329.01. Zij bedragen ongeveer 80% van de totale uitgaven in 2016, dit is een lichte stijging ten opzichte van 2015.

Het PACKED-team zal in 2016 bestaan uit 8,1 VTE. Het is de bedoeling om de personeelsploeg die op het einde van 2015 bij PACKED vzw actief is te behouden.

Het PACKED-team zal enkel uitbreiden als er aanvullende middelen worden gevonden dan die waarvoor reeds gesprekken lopen met de Vlaamse overheid. Het gaat om middelen voor de projecten Archivering en publieke ontsluiting van het cd-romarchief van iMAL (zie 2.2.4. Archivering en publieke ontsluiting van het cd-romarchief van iMAL) en Digital Flanders (zie 2.2.7. Digital Flanders). De uitvoering van deze projecten vereist de aanwerving van aanvullend personeel.

Kosten inhoudelijke werking

- De vervoer- en verblijfskost omvat zowel de vervoer- en verblijfskosten in het kader van de Europese projecten (EuropeanaSpace' en PREFORMA), als het reguliere vervoer dat hoort bij de dagelijkse werking van PACKED vzw en projecten als het vervolg op 'Persistente identificatie', 'Erfgoedzorg in de kunstensector'.

2.3. Resultaat

Zonder een toekenning van de nog te bevestigen aanvullende middelen van de Vlaamse overheid wordt een voorlopig negatief resultaat van 146.845 euro verwacht. De nog te bevestigen aanvullende middelen van de Vlaamse overheid hebben betrekking op 'Erfgoedzorg in de kunstensector' en het 'vervolgtraject Persistente Identificatie'.

Er lopen momenteel gesprekken met het departement CJSB over de volgende aanvullende middelen:

- 65.000 euro voor Erfgoedzorg in de Kunstensector;
- 53.719 euro (exclusief 21% BTW) voor het vervolgtraject Persistente identificatie.

Zodra deze middelen effectief worden toegekend, zal het voorziene resultaat een verlies van 27.845 euro i.p.v. 146.845 euro bedragen.

Actieplan 2016

De raad van bestuur verklaart zich akkoord om de gecumuleerde reserve aan te spreken om de werking te kunnen behouden in de aanloop naar een stabielere financiering op lange termijn, maar als de bovenstaande aanvullende middelen er niet komen zal een verlies van 146.845 euro te groot zijn om dit enkel op te vangen met de gecumuleerde reserve.

DEEL 3: INHOUDELIJKE TOELICHTING BIJ ACTIEPLAN

1. ONDERSTEUNING

1.1. Loket

In 2016 adviseert PACKED vzw opnieuw organisaties uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de kunstensector over de verschillende aspecten die verbonden zijn aan o.a. het aanmaken, ontsluiten, bewaren, delen en uitwisselen van digitale erfgoedbronnen. Waar mogelijk en gewenst zullen we de implementatie van het advies opvolgen en ondersteuning voorzien. Het aantal loketvragen neemt gestaag toe. We bekijken hoe we intern expertise nog beter kunnen delen om aan deze toenemende vraag tegemoet te komen.

1.2. Loket gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten

Sommige loketvragen groeien uit tot projecten waar PACKED vzw voor langere termijn bij betrokken is, en beperken zich niet enkel tot eerstelijnsadvies.

Samen met het groeiende aantal loketvragen, ontvangen we ook steeds meer vragen om als partner te participeren in gesubsidieerde cultureel-erfgoedprojecten. Omdat we omwille van onze structurele subsidies meestal zelf geen beroep kunnen doen op een deel van de toegekende subsidies en onze eigen structurele middelen niet stijgen, verhoogt dit vanzelfsprekend de druk op onze werking. Eind 2016 zullen we evalueren hoe we met deze toenemende druk kunnen blijven omgaan als tegelijkertijd ons jaarbudget stagneert of verder verkleint.

1.2.1 MEDEA

*Hercules Medium-Sized Research Infrastructure - Type 1
Partners: VUB-SKAR; VUB-SMIT en Agentschap Onroerend Erfgoed*

Het MEDEA-project ontwikkelt een databank en online registratieplatform voor het verzamelen van gegevens over archeologische vondsten door niet-professionele archeologen met behulp van metaaldetectoren.

In 2015 ontving PACKED vzw een financiële vergoeding voor de ontwikkeling van het geleverde werk, nl. het schrijven van de formele specificatie van het MEDEA-datamodel en bijdragen aan de technische en functionele eisen voor de implementatie van dit datamodel in het MEDEA online platform. Nu deze taak is afgerond, is er ook geen financiële vergoeding meer.

Actie 1: deelname aan stuurgroep

PACKED vzw volgt als lid van de stuurgroep de verdere ontwikkeling op van de MEDEA Research Database en de Web Interface.

1.2.2. Archief Theater aan Zee

*Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)
Partners: Tartart vzw (indiener); Het Firmament; Kunstenpunt; VIAA; Stad Oostende-Dienst Cultuur; Provinciale Archiefdienst West-Vlaanderen*

Archief TAZ (Theater aan Zee) zet verder in op de verbetering van de zorg voor het eigen archief en zal naar aanleiding van het twintigjarig bestaan van het festival een selectie van dit archief ontsluiten met behulp van een virtuele tentoonstelling.

Actie 1: opstellen en controle van kwaliteitseisen

PACKED vzw adviseert bij het opstellen van de kwaliteitseisen voor de digitalisering en duurzame bewaring en de controle van die eisen in het digitaliseringstraject.

Actie 2: aanpassing en ingebruikname van MOVIO

PACKED vzw adviseert bij de aanpassing van MOVIO (<http://wiki.athenaplus.eu/index.php/MOVIO>) als tool voor de online ontsluiting van het TAZ archief.

Actie 3: uitwisselbaarheid van metadata

PACKED vzw adviseert bij de uitwisseling van metadata met Kunstenpunt.

Actie 4: sensibilisering i.v.m. archief- en collectiezorg door theatergezelschappen

PACKED vzw start in samenwerking met Het Firmament een sensibiliseringstraject rond archief- en collectiezorg door theatergezelschappen en documenteert daartoe de projectresultaten op TRACKS en CEST.

1.2.3. Tussen Schep en Sintepier

*Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)
Partners: Erfgoed Rupelstreek (indiener), tapis plein, ETWIE, Canon Cultuurcel, Provincie Antwerpen dienst Erfgoed, Toerisme Rupelstreek, Departement Vrije Tijd Provincie Antwerpen - Streekbeleving Rupelstreek, Thomas More Memori*

Het project 'Tussen Schep en Sintepier' detecteert en ontsluit in een experimenteel en participatief traject de sociale gewoontes en tradities gerelateerd aan het industrieel verleden van de Rupelstreek.

Actie 1: deelname aan de stuurgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de stuurgroep.

Actie 2: ontwikkeling van erfgoeddatabank

PACKED vzw adviseert bij de ontwikkeling van een erfgoedbank voor de documentatie van artefacten, erfgoedsites en praktijken die verband houden met het erfgoed uit de Rupelstreek. PACKED vzw stelt een overkoepelend datamodel voor dat de verschillende momenteel in gebruik zijnde databases zal samenbrengen in een nieuwe CollectiveAccess-databank. Daarbij wordt ook een koppeling met immaterieel erfgoedpraktijken in rekening gehouden.

1.2.4. TETRA (Towards a sustainable mobile tourism guide)

IWT-onderzoeksmiddelen

Partners: Thomas More Memori (indiener); Toerisme Vlaanderen; Erfgoedcel Brugge, 7Scenes en RouteYou

Dit project beoogt om spelers uit verschillende sectoren samen te brengen, met als doel de creatie van een duurzame mobiele gidsapplicatie te onderzoeken. Erfgoedorganisaties, commerciële partners, toerisme en horeca, onderzoek en gebruikers worden samengebracht om te bekijken wat nodig is om dergelijke applicatie te kunnen creëren.

PACKED vzw maakt deel uit van de gebruikersgroep. Het project wordt geleid door Bruno Koninckx (Thomas More Memori).

Actie 1: deelname aan de stuurgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de stuurgroep.

Actie 2: opstelling en verfijning van het datamodel

PACKED vzw draagt bij aan de opstelling en verfijning van het datamodel.

1.2.5. SODA fase 2

Project met financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Partners: AMVB (indiener); masteropleiding Archivistiek: Erfgoedbeheer en Hedendaags Documentbeheer gecoördineerd door VUB

Fase 2 van het SODA-project zal het pre-ingest protocol testen en actualiseren en een oplossing uitwerken voor de opslag van digitale collecties in het AMVB.

Actie 1: update SODA

PACKED vzw ondersteunt AMVB bij de actualisering van het SODA-protocol.

Actie 2: advies bij implementatie digitale opslag

PACKED vzw adviseert bij het opzetten van een digitaal opslagsysteem voor de digitale collecties die AMVB bewaart.

1.2.6. Duiken in de machine - fase 2 (onder voorbehoud van toekenning subsidie)

Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)

Partners: Stedelijke Musea Kortrijk / Texture (indiener); CO7, MIAT; CAG; Howest; VIAA

'Duiken in de machine' ontwikkelt best-practices voor het gebruik van 3D-tekeningen in het beheer, de bewaring en de ontsluiting van industrieel en agrarisch erfgoed.

Actie 1: deelname aan de stuurgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de stuurgroep.

1.2.7. Tekstaffiches WOI - fase 3 (onder voorbehoud van toekenning subsidies)

Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)

Partners: Stadsarchief Gent (indiener); Provinciale Archiefdienst West-Vlaanderen; FARO, Archiefdienst stad Aalst, Archiefdienst stad Lier, Universiteitsbibliotheek Gent, In Flanders Fields Museum; VIAA.

'Tekstaffiches - spiegel van het dagelijks leven tijdens de Eerste Wereldoorlog' lokaliseert, inventariseert en digitaliseert de collecties tekstaffiches uit de Eerste Wereldoorlog en ontsluit ze naar een zo ruim mogelijke gebruikersgroep.

Actie 1: deelname aan de stuurgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de stuurgroep.

1.2.8. Inventarisatie en typologering van koetsierrijtuigen (onder voorbehoud van toekenning subsidies)

*Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)
Partners: Karrenmuseum Essen (indiener) en anderen*

Dit project wil een omvattende typologie en hiërarchische boomstructuur opstellen van historische koetsierrijtuigen in Vlaanderen. Voordien waren er ook al gelijkaardige projecten over bespannen of door menselijke kracht aangedreven landbouwvoertuigen en handels- en dienstvoertuigen in Vlaanderen. In maart 2016 zal het Karrenmuseum Essen een aanvraag doen voor een project over een derde type karren: de koetsierrijtuigen. Dit derde project zal ook beogen om de resultaten van de drie projecten gebundeld online te publiceren en als open data beschikbaar te maken.

Actie 1: deelname aan de klankbordgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de klankbordgroep.

Actie 2: integratie van typologie in de website van Karrenmuseum

PACKED vzw adviseert bij de opname van de typologieën uit de drie projecten in de website van het Karrenmuseum.

Actie 3: publicatie van de onderzoeksresultaten als open data

PACKED vzw adviseert bij het publiceren van de onderzoeksresultaten van de drie projecten als open data.

1.2.9. Haalbaarheidsstudie dienstverlening born digital architectuurarchieven (HaDiBoDi) (onder voorbehoud van toekenning subsidies)

*Ontwikkelingsgericht Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet)
Partners: APA (indiener), CVAA, Abscis Architecten, FARO, Archives d'Architecture Moderne (AAM), IMMD, KADOC, VIAA en AR-TUR*

APA ziet dit project als een haalbaarheidsstudie voor de uitbreiding van haar dienstverlening naar born-digital architectuurarchieven. Hierbij wil APA nagaan in welke mate die haalbaarheid verhoogt door in te grijpen op de archiefvorming en de overdrachten van de archiefvormer naar de archiefinstelling zo vroeg mogelijk te realiseren.

Actie 1: deelname aan de stuurgroep

PACKED vzw volgt het project verder op als lid van de adviesgroep en zal advies verlenen bij de uitvoering van het project en het uitwerken van de communicatiestrategie.

Actie 2: revisie van tussentijdse projectresultaten

PACKED vzw zal een aantal tussentijds resultaten reviseren: basisaanbod (stap 1), resultaten van de cases (stap 3), de publieke rapporten, en advies en ondersteuning bij de communicatiestrategie.

1.3. Vorming

In 2016 organiseert PACKED een aantal vormingstrajecten rond de praktische toepassing van standaarden en richtlijnen voor het duurzaam beheren van digitale collecties. Deze vormingen richten zich zowel tot de intermediairen als tot de erfgoedwerker op het veld en zowel tot nieuwkomer in het domein van digitale preservering als de ervaren digitale curator.

1.3.1. Digitale preservering in erfgoed- en kunstorganisaties

PACKED vzw organiseert een vormingstraject dat erfgoed- en kunstorganisaties op weg helpt om concrete maatregelen te nemen om het digitale materiaal dat ze produceren of bewaren op lange termijn toegankelijk te houden. Het traject bestaat uit drie sessies: een eerste sessie waarin organisaties ingeleid worden in de problematiek van digitale preservering, een tweede sessie waarin een preservingsmaatregel concreet wordt uitgewerkt en een laatste praktische sessie waarin organisaties leren om met preserveringstools te werken.

Deze vormingssessies kunnen aangeboden worden aan de cultureel-erfgoedsector (i.s.m. FARO), aan de kunstensector (i.s.m. Kunstenpunt) en heemkundige kringen (i.s.m. Heemkunde Vlaanderen, als onderdeel van hun vormingstraject 'Aan de Slag met Archief en Documentatie').

Actie 1: inleiding digitale preservering

PACKED vzw organiseert een introductie in de bedreigingen voor de bewaring van digitaal materiaal en de strategieën om die bedreigingen het hoofd te bieden. Na die eerste sessie krijgen de deelnemers huiswerk mee rond een concrete case uit de eigen praktijk.

Actie 2: workshop preservingsstrategieën

PACKED vzw organiseert een workshop waarin deelnemers een concrete preservingsactie voor hun organisatie uitwerken.

Actie 3: workshop preserveringstools

PACKED vzw organiseert een workshop waarin deelnemers leren om in hun organisatie met preserveringstools aan de slag te gaan.

1.3.2. Workshop expertisedeling met CEST

Naar aanleiding van de vernieuwing van de CEST-wiki organiseert PACKED vzw een workshop over de manier waarop erfgoedorganisaties de nieuwe CEST-wiki kunnen gebruiken voor het documenteren van hun expertise over digitalisering van cultureel erfgoed.

Actie 1: workshop expertisedeling met CEST

PACKED vzw organiseert een workshop voor erfgoedmedewerkers die CEST willen gebruiken als kennisdatabank over digitalisering van cultureel erfgoed.

1.3.3. Technische workshops

Met het oog op beheerders van digitale collecties die het beginnersniveau overstijgen is het nuttig om technische vormingen te organiseren die dieper graven. In 2016 worden in samenwerking met partners volgende workshops gepland:

Actie 1: workshop dataprofielen

PACKED vzw organiseert i.s.m. Archiefbank Vlaanderen een workshop rond het documenteren van de beschrijvingspraktijk in je collectie met behulp van een dataprofiel.

Actie 2: workshops kwaliteitscontrole

PACKED vzw organiseert i.s.m. de Vlaamse Erfgoedbibliotheek en VIAA een workshop over kwaliteitscontrole van digitale bestanden voor content partners van VIAA.

Actie 3: bijdrage aan modulair vormingstraject 'Crossmediale publiekswerking hands-on' van FARO

PACKED vzw biedt FARO aan om in dit modulair vormingstraject de tools op te nemen die we ontwikkelden in het kader van het Europese project ATHENAPlus: Schooltrip Planner, CityQuest en MOVIO. Erfgoedwerkers kunnen in de workshop onmiddellijk met de tools aan de slag gaan.

Actie 4: plaatsbezoeken Brusselse kunstinstellingen en workshop over digitaal archief

PACKED vzw gaat in het kader van de workshopreeks Archiefzorg bij Brusselse Kunstinstellingen van AMVB mee op plaatsbezoek bij kunstenaars en organisaties uit de sector van de beeldende kunsten en is tevens aanwezig op de workshop over het digitaal archief.

1.3.4. Gastcolleges in hoger (kunst)onderwijs

PACKED vzw zal in 2016 opnieuw actief op zoek gaan naar kansen om haar werking en expertise door gastcolleges of lezingen kenbaar te maken binnen het hoger (kunst)onderwijs, zowel aan docenten als studenten.

Actie 1: inleiding digitale preserving en introductie in PACKED-tools

PACKED vzw organiseert een introductie in de bedreigingen voor de bewaring van digitaal materiaal en de strategieën om die bedreigingen het hoofd te bieden, en introduceert de toehoorders in haar online tools zoals CEST, TRACKS en SCART.

2. PROJECTEN

2.1. Projecten gefinancierd met aanvullende Europese middelen

PACKED vzw realiseert zijn doelstellingen deels door participatie in projecten die gefinancierd worden met Europese projectmiddelen. Deze projecten zijn het gevolg van een uitnodiging door buitenlandse projectpartners. Het doel van de deelname aan de Europese projecten is het verwerven van nieuwe expertise voor het Vlaamse cultureel-erfgoedveld.

De inzet van PACKED-medewerkers in projecten wordt deels mogelijk gemaakt door aanvullende financiering voor Europese digitaal erfgoedprojecten (matching funds) op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet.

2.1.1. EuropeanaSpace

CIP-ICT PSP Call 7

Partners: o.a. University of Exeter; University of Coventry; KULeuven; iMinds; PROMOTOR

'EuropeanaSpace' (ESpace) onderzoekt hoe de content uit Europeana zinvol kan hergebruikt worden, en welke voorwaarden moeten vervuld zijn om relevant hergebruik toe te laten. Daartoe creëert het een 'Best-Practice Network met een 'Technical Space', 'Content Space' en 'Innovation Space' waarin 'Pilots' en 'Demonstrators' rond innovatieve modellen voor gebruik van 'content' in interactieve televisie, fotografie, dans, games, publicatie (uitgevers) en museummateriaal.

Actie 1: coördinatie educatieve demonstrators

PACKED vzw coördineert de creatie van vijf educatieve demonstrators. Op basis van erfgoedcontent van de projectpartners wordt via digitale toepassingen aangetoond hoe dit materiaal in verschillende educatieve settings kan gebruikt worden én een meerwaarde kan bieden. In januari 2016 wordt een eerste workshop rond deze demonstrators georganiseerd in Athene. In het voorjaar van 2016 volgt onder co-organisatie van PACKED vzw een breder evenement rond de link tussen toepassingen en (digitaal) erfgoed, allicht in Brussel.

Actie 2: uitbreiding van de herbruikbare inhoud op Europeana

PACKED vzw staat mee in voor het aanleveren van informatie van de 'ESpace' partners aan Europeana. Belangrijk daarbij is dat de aanlevering van metadata slechts een aanzet is tot het 'openen' van beschikbaar online erfgoedmateriaal bij de projectpartners.

Actie 3: onderzoek naar rechten/open licenties doorheen de projectaspecten

Samen met de University of Exeter is PACKED vzw co-leider van een werkpakket dat verantwoordelijk is voor het onderzoek naar rechten en open licenties doorheen de verschillende projectaspecten (o.a. hackathons, marktanalyse, donatie aan Europeana, pilootprojecten en demonstrators).

2.1.2. PREFORMA

FP7 ICT Call 11

Partners: Riksarkivet (Stockholm); Fraunhofer-IDMT (Ilmenau); PROMOTOR (Pisa)

PREFORMA is een pre-commercial procurement project¹ waarbij drie bedrijven na een competitieve selectieprocedure een validatiesoftware² en bijhorende referentie-implementatie³ ontwikkelen voor een aantal digitale archiveringsformaten.

Actie 1: ondersteuning bij de tweede ontwerpfase

PACKED vzw ondersteunt ontwikkelaars en werkpakketleiders in de 2de ontwerpfase van de drie validatiesoftwarepakketten, voornamelijk bij het ontwerp en de implementatie van het interoperabiliteitskader.

Actie 2: testen van de prototypes

PACKED vzw verzamelt archiveringsbestanden en testpersonen bij Vlaamse collecties om de drie validatiesoftwarepakketten te testen. Deze tests produceren feedback voor de ontwikkelaars en sensibiliseren digital curators om bestandsvalidatie in hun instelling naar een hoger niveau te brengen.

2.2. Projecten gefinancierd met aanvullende middelen van Vlaamse overheid of Brussels Gewest

PACKED vzw realiseert zijn doelstellingen mede door participatie in projecten die gefinancierd worden met Vlaamse of Brusselse projectmiddelen. Deze projecten vloeien soms voort uit een loketvraag. Soms worden ze geïnitieerd door PACKED vzw als antwoord op een vastgestelde noodzaak. Deze projecten zijn beperkt in tijd of actieradius, maar groeien soms uit tot een vaste actielijn van de werking PACKED vzw, weliswaar zonder duurzame financieringsbasis.

De inzet van PACKED-medewerkers in projecten wordt deels mogelijk gemaakt door de vaste werkingsmiddelen van PACKED vzw, maar in tegenstelling tot de projecten

---

¹ Pre-commercial procurement is een benadering om R&D-diensten te verwerven die publieke aankopers in staat stelt om

- de risico's en voordelen van het ontwerpen, prototypen en testen van nieuwe producten en diensten te delen met de leveranciers en andere stakeholders zoals de eindgebruikers;
- optimale condities te creëren voor een brede commercialisering en opname van R&D-resultaten door standaardisering en/of publicatie;
- de inspanningen van meerdere aankopers samen te brengen.

Voor achtergrondinformatie over pre-commercial procurement projecten, zie <https://ec.europa.eu/digital-agenda/en/pre-commercial-procurement>.

² Validatiesoftware is software waarmee je kunt controleren of een bestand aan de formaatspecificatie beantwoordt. Die specificatie legt de structuur van het bestand vast. Een bestand is valide als het beantwoordt aan de formele en semantische eisen opgelegd door de formaatspecificatie. Bij bestandsvalidatie wordt de structuur van het bestand bekeken en nagegaan of er geen fouten gemaakt zijn bij het implementeren van de specificatie. Zulke fouten kunnen immers betekenen dat het bestand niet door alle software gelezen wordt. Voor achtergrondinformatie, zie http://www.projectcest.be/index.php/Bestandsidentificatie_en_-validatie

³ In softwareontwikkeling is de referentie-implementatie (ook: voorbeeldimplementatie) een implementatie van een specificatie. Een referentie-implementatie wordt gebruikt om fouten of dubbelzinnigheden in de specificatie op te sporen en om anderen te helpen bij hun eigen implementatie van de specificatie. Zij kunnen de referentie-implementatie bekijken om bepaalde aspecten van de specificatie beter te begrijpen of om hun implementatie aan af te meten. (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Referentie-implementatie>)

onder 2.3. zijn de externe of tijdelijk toegezegde middelen hier een voorwaarde voor het voortzetten van het project, zoals bv. bij Erfgoedzorg in de kunstensector - TRACKS.

2.2.1. DataHub (onder voorbehoud van toekenning subsidie)

Internaal Cultureel-erfgoedproject (Cultureel-erfgoeddecreet) (onder voorbehoud van toekenning subsidie)

Partners: VKC (indiener), CAHF en DEN

Dit project beoogt:

- het ontwerp van een referentie-architectuur voor een datahub, d.i. een specificatie voor een geheel van webservices voor het publiceren en uitwisselen van collectiedata op een open, gestandaardiseerde en betrouwbare manier.
- de ontwikkeling van een open source data hub framework package, d.i. een verzameling open source softwarebibliotheken waarmee men de referentie-architectuur concreet kan realiseren.
- de uitrol van een referentie-implementatie van de datahub met de collectiedata van de zeven musea die deel uitmaken van de Vlaamse KunstCollectie (VKC) en Contemporary Art Heritage Flanders (CAHF).

Tegelijk wil het project ook een open source gemeenschap uitbouwen van ontwikkelaars en gebruikers van de datahub die het beheer van de software op zich neemt.

Het projectbudget voorziet een bijdrage in de personeelskost van een tijdelijke medewerker bij PACKED (Alina Saenko). De reden hiervoor is dat haar tewerkstelling aan de huidige prestatiebreuk voor 2016 niet kan voorzien worden op basis van de reeds toegezegde middelen.

Actie 1: specificaties modelarchitectuur en RESTfull LIDO API

PACKED vzw schrijft, in samenwerking met VKC en DEN, de specificaties van de modelarchitectuur en de RESTfull LIDO API.

Actie 2: offertevraag en selectie open source ontwikkelaars

PACKED vzw organiseert, in samenwerking met VKC, de offertevraag en de selectie van open source ontwikkelaars die WP4 zullen uitvoeren.

Actie 3: review technische en functionele analyse van data hub

PACKED vzw adviseert en reviewt de technische en functionele analyse van de data hub.

Actie 4: uitbouw van open source community

PACKED vzw is verantwoordelijk voor de uitbouw van de open source gemeenschap rond de modelarchitectuur en het data hub framework package.

Actie 5: algemene coördinatie

PACKED is, samen met VKC, verantwoordelijk voor de algemene coördinatie van het project.

2.2.2. BeeldenHub (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Gefinancierd met middelen E-cultuur van departement CJSB, toegekend op budget 2016 (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Beoogde partners: Collectie Vlaamse Gemeenschap, VKC, CAHF, LUKAS, KIK, VIAA, Erfgoedinzicht, Stad Antwerpen, Stad Gent, Universiteitsbibliotheek Gent, LIBIS

Het Beeldenhub-project onderzoekt hoe musea de wildgroei aan digitale beelden van collectiestukken kunnen beheersen door een gemeenschappelijk protocol te gebruiken voor productie, beheer en beschikbaar stellen van digitale representaties. Dit protocol neemt de vorm aan van een blauwdruk voor een beeldenhub: een verdeelpunt op het web waarlangs een museum digitale representaties van collectiestukken beschikbaar kan stellen.

Actie 1: inventaris van standaarden en tools voor duurzaam beeldbeheer

PACKED vzw brengt de actuele best-practice in kaart voor het duurzaam beheren en ontsluiten van digitale representaties van museumobjecten.

Actie 2: opstellen van vereisten voor een beeldenhub

PACKED vzw bepaalt de vereisten waaraan een beeldenhub voor musea moet voldoen.

Actie 3: ontwerp van een blauwdruk voor een beeldenhub

PACKED vzw maakt een blauwdruk voor de implementatie van een beeldenhub.

Actie 4: voorstel voor de uitrol van de beeldenhub in Vlaanderen

PACKED vzw ontwikkelt een aantal scenario's voor de uitrol van het beeldenhubprotocol voor de Vlaamse kunstmusea.

2.2.3. PID III: duurzame koppelingen tussen kunstwerken, archieven en publicaties (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Gefinancierd met middelen E-cultuur van departement CJSB, toegekend op budget 2015 (onder voorbehoud van ondertekening van overeenkomst)

Partners: o.a. VKC (en partnermusea); CAHF (en partnermusea); Collectie Vlaamse Gemeenschap; VIAA; AMSAB; Archiefbank Vlaanderen; Bibnet; UGent; LIBIS

Het PID III-project legt duurzame koppelingen tussen collecties uit de museum-, archief- en bibliotheeksector met behulp van persistente URI's. Dit betekent concreet dat verwijzingen naar archiefmateriaal en publicaties in museumdata gemaakt worden met behulp van persistente URI's, en omgekeerd maken bibliotheken en archieven gebruik van de 35.000 PIDs, die in eerdere fase van het voortraject gecreëerd, om hun collecties doorzoekbaar te maken. PID III maakt het voorbereidende werk uit het PID voortraject (2013 - 2015) zichtbaar in een aantal pilootprojecten waarbij telkens twee of meerdere collecties met elkaar vervlochten worden.

Actie 1: ondersteuning bij uitrol PID-infrastructuur in musea

PACKED vzw ondersteunt de partners uit het voortraject bij de uitrol van hun PID-infrastructuur. Deze ondersteuning omvat hulp bij:

- het actualiseren en uitwerken van de acties in het 'Modelhandboek Datauitgever';
- het configureren van de Resolver-tool;
- het activeren van persistente Uniform Resource Identifiers (URI's)⁴ voor de volledige collectie;
- het documenteren van persistente URI's in hun collectiebeheersystemen.

Actie 2: pilootprojecten vervlechting museum-, bibliotheek- en archiefcollecties

PACKED vzw zet een aantal pilootprojecten op waarin museumcollecties vervlochten worden met een bibliotheek- of archiefcollectie. Die vervlechting bestaat erin persistente URI's te documenteren in elkaars collectiebeheersystemen en de links vindbaar te maken in elkaars webportaal.

Daarnaast wordt getracht om de eigen collectiedata te verrijken met collectiedata uit de verwante collectie en andere datasets zoals Wikidata, Erfgoedinzicht, BibNet, Archiefbank.

Actie 3: publicatie best practice guide voor PIDs

PACKED vzw publiceert op basis van de ervaringen in de pilootprojecten een best-practice gids voor het gebruik van persistente URI's bij het vervlechten van erfgoedcollecties.

2.2.4. Archivering en publieke ontsluiting van het cd-romarchief van iMAL (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Gefinancierd met middelen van Innoviris, het Brussels instituut voor onderzoek en innovatie (onder voorbehoud van toekenning)

Partners: iMAL

Dit project omvat een onderzoek rond archivering en publieke ontsluiting van de collectie van kunstwerken op cd-rom en floppy's die bewaard wordt door iMAL, in het bijzonder de ontwikkeling van een testbank waar complexe digitale objecten op verouderde dragers voorbereid worden voor opname in een digitaal depot.

---

⁴ URI's zijn unieke verwijzingen naar digitale objecten. Dat kunnen afbeeldingen zijn, teksten, filmpjes, maar ook metadata-records in een collectieregistratiesysteem. Binnen URI worden twee subklassen onderscheiden:

- URL's (Uniform Resource Locators) identificeren digitale objecten aan de hand van de plaatsing van het bestand op een netwerkserver. Deze netwerklocatie is uniek, maar tijdelijk. Als het bestand op de server wordt verplaatst, verandert de URL.
- URN's (Uniform Resource Names) verwijzen niet naar de fysieke plaats van een bestand op een server. Een URN verwijst naar een tabel (name space) waarin de instelling op een generieke wijze bijhoudt welke bestanden zij beheert. Als een bestand wordt verplaatst, hoeft alleen de tabel aangepast te worden. Alle externe verwijzingen naar het bestand kunnen dan ongewijzigd blijven. Op deze wijze blijven links 'persistent'.

Actie 1: archivering van de cd-rom collectie

PACKED vzw ontwikkelt een state-of-the-art testbank waarop diverse digitale dragers (o.a. optische schijven, floppy's, harde schijven) getest kunnen worden en opgenomen worden in een digitaal opslagsysteem.

Actie 2: opzetten van een testbank voor open-source preservingstools

PACKED vzw zet een testbank op voor preservingstools voor born-digital kunst en erfgoed.

Actie 3: opzetten webtoegang iMAL-collectie via een emulatieplatform

PACKED vzw zet in samenwerking de Universität Freiburg een emulatieplatform op waarmee de collectie born-digital materiaal die getransfereerd werd van verouderde dragers, toegankelijk wordt gemaakt op het web.

2.2.5. Erfgoedzorg in de kunstensector – TRACKS (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Gefinancierd met middelen die voortvloeien uit samenwerking met het departement CJSM, toegekend op budget 2016 (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Partners: departement CJSM; Het Firmament; Archiefbank Vlaanderen; CVAa; FARO; Forum voor Amateurkunsten; Resonant; Kunstenpunt.

In 2014 resulteerde het project 'Erfgoedzorg in de kunstensector' in de online toolbox TRACKS (www.projecttracks.be). TRACKS staat voor Toolbox en Richtlijnen voor Archief- en Collectiezorg in de Kunstensector en wil binnen de kunstensector sensibiliseren en bewustmaken omtrent de zorg voor het eigen archief en de collectie(s). Via de online TRACKS-toolbox worden hiervoor handige richtlijnen, tools en praktijkvoorbeelden aangereikt.

In 2016 worden nieuwe projecten, tools en praktijkvoorbeelden uitgewerkt die focussen op het duurzaam digitaal beheren en bewaren van archieven en collecties. Daarnaast wordt er in verschillende trajecten ingezet op de sensibilisering en bewustmaking van de kunstensector m.b.t. kwetsbaarheid digitaal erfgoed.

De verdere uitbouw van de TRACKS-website en -acties gebeurt in samenwerking met Het Firmament, en wordt ondersteund door een stuurgroep (met vertegenwoordiging van alle partners) en een werkgroep (met vertegenwoordiging van Het Firmament, CVAa, Resonant, AMVB, Letterenhuis).

Actie 1: TRACKS-website en kennisplatform

De basiswerking van TRACKS omvat in de eerste plaats het aanvullen, actualiseren van de TRACKS-website.

Een verdere vertaling van de onderdelen is aangewezen zodat er beter aan kennisdeling kan gedaan worden met anderstalige kunstenaars in Vlaanderen en Brussel. Bovendien willen we ook graag expertise delen met initiatieven in het buitenland. Partners worden steeds aangemoedigd om bij te dragen aan de toolbox door de invoer van informatie via het achterliggende TRACKS-kennisplatform. Samen met een inhoudelijke werkgroep en de TRACKS-stuurgroep zal de website geëvalueerd en waar gewenst aangepast worden. Er wordt onder andere werk

gemaakt van nieuwe tools over digitaal archiveren die gebundeld worden in een nieuwe aparte toolblok rond duurzaam digitaal bewaren en beheren.

Naast het verzamelen en ter beschikking stellen van kennis heeft de TRACKS-website ook een loketfunctie door de contactpagina.

Actie 2: continueren en opzetten van nieuwe pilootprojecten

In het kader van de ontwikkeling van de online TRACKS-toolbox worden diverse pilootprojecten opgestart die elk een specifieke vraag behandelen over de obstakels bij het archiveren van het werk van een kunstenaar of kunstorganisatie.

PACKED vzw rondt de opgestarte pilootprojecten af en start nieuw pilootprojecten op om de TRACKS-tools en -richtlijnen te toetsen aan de realiteit en nieuwe expertise te ontwikkelen. De voorlopige lijst van pilootprojecten voor 2016 bevat onder andere projecten bij Theater aan Zee (opvolging digitaal archief en ontsluiten van het archief d.m.v. MOVIO), Walter Verdin (registratie van audiovisueel archief), Cinema Nova (beheer en overdracht ABC archief) en Extra City (kennisbeheer binnen de organisatie).

Binnen de georganiseerde workshops en trajecten worden tevens manieren gezocht om de ontwikkelde expertise te ontsluiten als praktijkvoorbeeld.

Actie 3: onderzoek naar sector noden archivering van beeldende kunst

Een kortlopend vooronderzoek in de hedendaagse beeldende kunsten was in 2015 een eerste aanzet om het erfgoed binnen de deelsector van de hedendaagse beeldende kunsten én de problemen/uitdagingen die ermee verband houden in kaart te brengen. In 2016 wordt met verschillende organisaties gekeken hoe de hedendaagse beeldende kunstensector beter ondersteund kan worden.

Actie 4: onderzoek naar gebruik en archivering van planningstools

PACKED vzw start een project op waarin het gebruik en de bewaring van planningstools wordt onderzocht. De volgende vragen komen hierbij aan bod: welke tools worden gebruikt? welke data wordt hierin bewaard? is het mogelijk om de data en/of de software ook duurzaam te bewaren? Dit project wordt uitgewerkt i.s.m. Het Firmament omdat planningstools voornamelijk in de podiumkunsten worden gebruikt.

Actie 5: doorlichting archieven van podiumkunstenorganisaties

Najaar 2015 gingen Het Firmament en PACKED vzw van start met een traject waarbij van de archieven van een beperkt aantal podiumkunstenorganisaties doorgelicht worden. Door middel van twee workshops, begeleiding en plaatsbezoeken krijgen de organisaties in voorjaar 2016 een rapport met aanbevelingen en een actieplan waarop ze hun verdere archiefacties kunnen baseren.

Wanneer dit traject succesvol blijkt, wordt dit later in 2016 hernomen.

Actie 6: ondersteuning bij registratiecampagne kunstenarchieven in Archiefbank Vlaanderen

PACKED vzw ondersteunt de gerichte campagne van Archiefbank Vlaanderen voor de registratie van collecties m.b.t. kunstenerfgoed.

Zie ook: <http://www.projecttracks.be/nl/nieuws/detail/kunsterfgoed-gezocht>

Actie 7: organisatie publieksevenement rond erfgoedzorg in de kunstensector

In 2015 werd een tweede ontmoetingsmoment rond erfgoedzorg in de kunstensector georganiseerd. Gezien de vele inschrijvingen en de positieve feedback van de deelnemers werd samen met de stuurgroep beslist om in 2016 een derde ontmoetingsmoment rond erfgoedzorg in de kunstensector te organiseren. De plaats en sprekers voor dit evenement worden begin 2016 bepaald.

2.2.6. Haalbaarheidsstudie integratie provinciale erfgoedplatformen (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Partners: FARO; Bibnet-LOCUS; VIAA; CultuurNet

Dit project wil een haalbaarheidsstudie opzetten over de toekomst van de provinciale erfgoeddatabanken en –platformen. De directe aanleiding hiervoor zijn de recente bestuurlijke ontwikkelingen, waarbij mogelijk de provinciale erfgoedplatformen overgedragen worden naar het Vlaams niveau. Hierdoor dient er zich nu een kans aan om een belangrijke stap voorwaarts te zetten naar een betere zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van de collectiedata in de provinciale erfgoedplatformen. De studie onderzoekt welke scenario's er in de toekomst mogelijk zijn om zowel de zichtbaarheid, bruikbaarheid en houdbaarheid van de collectiedata in de provinciale erfgoedplatformen te vergroten als efficiëntiewinsten te realiseren. De haalbaarheidsstudie wordt uitgevoerd door een via een aanbestedingsprocedure te selecteren onafhankelijk onderzoeksbureau.

Actie 1: Opdrachtgever, verantwoordelijke voor projectbeheer/-aansturing of lid van de stuurgroep, adviesgroep of klankbordgroep

De rol van PACKED vzw moet nog bepaald worden in overleg met het kabinet Cultuur, het departement CJSM en de andere initiatiefnemers. Afhankelijk van de noden en het tactische belang kan PACKED vzw optreden als opdrachtgever, verantwoordelijke voor projectbeheer/-aansturing en/of lid van de stuurgroep, adviesgroep of klankbordgroep.

2.2.7. Digital Flanders (onder voorbehoud van toekenning aanvullende financiering)

Partners: VIAA; LIBIS / KADOC

In 2015 zijn VIAA en LIBIS / KADOC een gesprek gestart met het oog op de creatie van een overkoepelende strategie en genetwerkte, gedeelde infrastructuur voor digitaal erfgoed in Vlaanderen. In 2016 wordt dit gesprek voortgezet, met betrokkenheid van het kabinet Cultuur en het departement CJSM. Het doel is de ontwikkeling en implementatie van een strategische visie die

- een duurzame digitaal infrastructuur en bijhorende diensten voor de cultureel-erfgoedsector creëert;
- optimaal gebruik maakt van de reeds gemaakte investeringen;
- breed gedragen wordt in de sector.

Actie 1: co-initiatiefnemer

PACKED vzw zal samen met de andere partners de strategische visie verder ontwikkelen in overleg met de overheid, de cultuursector en andere stakeholders.

Actie 2: technische partner verantwoordelijk voor kwaliteitsbewaking

De verdere rol van PACKED vzw moet nog bepaald worden in overleg met het kabinet Cultuur, het departement CJSM en de andere initiatiefnemers. Zelf ambiëert PACKED vzw een rol op het vlak van kwaliteitsbewaking, zowel m.b.t. de digitale infrastructuur als de digitaliseringsresultaten.

2.3. Projecten gefinancierd met structurele werkmiddelen van PACKED vzw

PACKED vzw initieert met behulp van zijn structurele werkmiddelen (toegekend op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet) een aantal projecten waarmee de kerndoelstellingen van zijn werking worden gerealiseerd. De focus van deze projecten gaat in 2016 voornamelijk naar de thema's kwaliteitscontrole, digitale preservatie in kleine erfgoedorganisaties en de preservatie van born-digital materiaal. Daarnaast wordt verder werk gemaakt van de inventarisatie van bedreigde audiovisuele formaten (met het oog op digitalisering door VIAA) en het veiligstellen en actualiseren van de inhoud van het MovE-Invalboek.

2.3.1. Kwaliteitscontrole

Partners: VIAA; LUKAS; CAHF; VKC

Sinds 2014 is de kwaliteitscontrole van digitale beelden een belangrijk onderzoeksthema in de werking van PACKED vzw, met name in het kader van de evaluatie van het digitaliseringstraject van DCA (Digitizing Contemporary Art), krantendigitaliseringsprojecten door KERF, VIAA en de Stad Gent en audiovisuele digitaliseringstrajecten door VIAA. In 2016 wordt dit traject verdergezet met de opvolging van de kwaliteitscontrole in actuele digitaliseringsprojecten en de publicatie van een modellastenboek en handboek kwaliteitscontrole.

Actie 1: toetsing procedures kwaliteitscontrole in actuele digitaliseringsprojecten

PACKED vzw begeleidt de kwaliteitscontrole in een aantal actuele digitaliseringsprojecten, met name in de Nationale Plantentuin in Meise en de digitalisering van film door VIAA.

Actie 2: publicatie handboek kwaliteitscontrole

PACKED vzw verwerkt de verworven expertise uit verscheidene digitaliseringsprojecten in een handboek dat een aantal standaardprotocollen beschrijft voor de kwaliteitscontrole bij het digitaliseren van kranten, video en film.

Actie 3: publicatie modellastenboek digitalisering

PACKED vzw publiceert aansluitend bij het handboek kwaliteitscontrole een modellastenboek met uniforme technische specificaties voor archiverings- en raadplegingsbestanden van digitale representaties van kunstwerken.

2.3.2. Inventarisatie bedreigde audiovisuele formaten

Partners: VIAA; Resonant; Het Firmament; Kunstenpunt

PACKED vzw lanceerde in 2015, in samenwerking met VIAA, Kunstenpunt, Het Firmament en Resonant, een oproep naar kunstorganisaties die in het bezit zijn van bedreigde audiovisuele formaten. VIAA start vanaf 2016 met de digitalisering

van een aantal audiovisuele archieven/collecties uit de podiumkunstensector. Om zoveel mogelijk relevante materialen in de digitalisering van VIAA mee te nemen en het economische voordeel van schaalvergroting maximaal te benutten, wordt in 2016 een uitbreiding gemaakt naar archieven / collecties uit kunsthogescholen, universiteiten en deeltijds kunstonderwijs.

Actie 1: inventarisatie van audiovisueel en born-digital materiaal in kunsthogescholen, universiteiten en deeltijds kunstonderwijs

VIAA en PACKED zullen in samenwerking met andere spelers trachten om audiovisuele archieven / collecties te inventariseren die bewaard worden door kunsthogescholen, universiteiten en deeltijds kunstonderwijs.

Actie 2: voorzetting van inventarisering van audiovisueel en born-digital materiaal uit de podiumkunsten- en muzieksector

PACKED vzw zal samen met Kunstenpunt, Het Firmament en Resonant de bestaande inventarissen verder uitbreiden en verfijnen.

2.3.3. Groeimodel digitale duurzaamheid

Partners: DEN; Erfgoedinzicht; VIAA; LUKAS

PACKED vzw zet het traject verder rond het stapsgewijs verbeteren van de bewaring van digitale collecties in erfgoedinstellingen. De acties situeren zich nog steeds rond het gebruik van het Scoremodel (www.scoremodel.org) voor het evalueren van de digitale duurzaamheid in erfgoedorganisaties en voor het prioriteren van de te nemen conserveringsacties.

Actie 1: actualisering Scoremodel

PACKED vzw actualiseert, in samenwerking met Digitaal Erfgoed Nederland (DEN), de risico's, strategieën en aanbevelingen in het Scoremodel om ze in overeenstemming te brengen met de recente ontwikkelingen op het gebied van lange termijn preservatie.

Actie 2: opstellen VIAA-protocol voor bestandsvalidatie o.b.v. Scoremodel

PACKED vzw stelt een workflow op voor de validatie van MXF/JPEG2000, MXF/D10 en TIFF-bestanden die bewaard worden door VIAA in functie van het vervullen van de eisen uit het Scoremodel

Actie 3: begeleidingstraject heemkundige kring De Semse in Zemst

PACKED vzw begeleidt heemkundige kring De Semse bij de verbetering van hun digitale duurzaamheid.

Actie 4: begeleidingstraject Studiedienst Open VLD, i.s.m. Liberaal archief

PACKED vzw start i.s.m. het Liberaal Archief een traject om het digitaal document- en archiefbeheer van de Studiedienst van Open VLD te verbeteren, zowel om de interne werking efficiënter te maken als een overdracht naar een cultureel archief te vergemakkelijken. Omdat de noden van de archiefvormer tot op zekere hoogte exemplarisch zijn voor andere archiefvormers, worden ook de verschillende OLAV-leden, CAVA en de veldintermediair betrokken.

2.3.4. Open Cultuur Data

Partners: VKC; CHF; Collectie Vlaamse Gemeenschap; VIAA

Onder de naam 'Open Cultuur Data' organiseerde PACKED in 2013 enkele masterclasses, werden opendatasets verzameld en vond een hackathon plaats. PACKED vzw wil deze naam blijven gebruiken om de bewustmaking rond open data in de erfgoedsector op de radar te houden.

Actie 1: ondersteuning bij ontwikkeling gelaagd licentiesysteem

PACKED vzw adviseert VKC bij de ontwikkeling van een gelaagd en divers licentiesysteem voor het verlenen van toegang tot collectiedata en -beelden.

Actie 2: ondersteuning bij het klaren van rechten van hedendaagse kunst

PACKED vzw ondersteunt CAHF bij de ontwikkeling van best practices voor het documenteren en labelen van de rechtenstatus van de kunstwerken.

Actie 3: Wikidata: next steps (Wiki loves art, Sum of all paintings)

PACKED vzw werkt mee aan de organisatie van Wiki Loves Art in België (i.s.m. Wikimedia België). In navolging van het project 'Linked Open Data publicatie via Wikidata' zal bekeken worden of enkele edit-a-thons in Vlaamse musea kunnen georganiseerd worden, die mogelijk ook het project 'Sum of all paintings (Wikimedia Foundation) kunnen doen groeien.

Actie 4: ontwikkeling van een API voor apps die de Optical Character Recognition (OCR) uit Nieuws van de Grote Oorlog (NvdGO) verbetert

PACKED vzw ontwikkelt in samenwerking met VIAA een blauwdruk voor een RESTful API waarmee de kwaliteit van de machineleesbare tekst het krantendigitaliseringsproject Nieuws van de Grote Oorlog verbeterd kan worden met behulp van verschillende crowdsourcingtechnieken.

Actie 5: Nieuws van de Grote Oorlog internationaal beschikbaar maken

PACKED vzw ontwikkelt in samenwerking met VIAA een strategie om hergebruik en verrijking van de gedigitaliseerde collecties uit het krantendigitaliseringsproject Nieuws van de Grote Oorlog door buitenlandse erfgoedinstellingen zo eenvoudig mogelijk te maken.

Actie 6: archivering website opencultuurdata.be en kennisherbestemming via andere PACKED-kanalen

De website opencultuurdata.be wordt gearchiveerd. Informatie over de ondernomen acties en evenementen in 2013, de beschikbare open datasets en het materiaal dat als basis van een kennisdossier kan dienen, zal ondergebracht worden op andere bestaande PACKED-kanalen. Zie ook 4.2 Websites, Actie 3.

2.3.5. Invulboek

Partners: Provincie West-Vlaanderen; provincie Oost-Vlaanderen; FARO; Vlaamse Erfgoedbibliotheek; Archiefbank; Erfgoedinzicht

Actie 1: invulboek Objecten

PACKED vzw begeleidt de actualisering van het invulboek, m.n. bij de configuratie van de CEST-wiki en en het actualisering van de beschrijvingsregels op basis van de betrokken CEST-richtlijnen.

Actie 2: invulboek Publicaties

PACKED vzw begeleidt de ontwikkeling van een nieuw invulboek voor publicaties, m.n. bij de configuratie van de CEST-wiki en het opstellen van beschrijvingsregels op basis van de betrokken CEST-richtlijnen.

Actie 3: invulboek Collecties

PACKED vzw ondersteunt de redactieraad van het COMETA-beschrijvingsmodel, m.n. bij het beheer van wiki die het beschrijvingsmodel documenteert. Verder onderzoekt PACKED vzw hoe het beheer van het COMETA-beschrijvingsmodel geïntegreerd kan worden met het beheer van het invulboek voor objecten en publicaties

2.3.6. Preservering born-digital materiaal

Partners: IMAL

PACKED vzw zet het traject verder rond de preservering van born-digital materialen, met bijzondere aandacht voor webpublicaties en software. De resultaten van dit traject worden gepubliceerd op CEST en SCART. De uitgewerkte preserveringsstrategieën zullen worden toegepast op archiveringspraktijken van e-mails en websites binnen PACKED vzw (zie 5.6. Informatiebeheer)

Actie 1: richtlijnen opstellen voor de archivering van born-digital publicaties

PACKED vzw actualiseert de standaarden, software en richtlijnen voor de preservering van born digital publicaties op CEST, met bijzondere aandacht voor de preserveringsstrategieën voor websites, blogs, e-mails en andere dynamische online publicaties.

Actie 2: richtlijnen opstellen voor de archivering van software

PACKED vzw actualiseert de standaarden, software en richtlijnen voor de preservering van software op CEST, met bijzondere aandacht voor de preservering van besturingsprogramma's en applicatiesoftware in functie van migratie en emulatie van digitale objecten en naar de preservering van mobiele apps.

2.3.7. Samenwerkingstraject i.v.m. het Oord der Gefusilleerden

Partners: Stad Gent

PACKED vzw ondersteunt de Stad Gent bij het registreren, digitaliseren en ontsluiten van de collectie van het Oord der Gefusilleerden.

Actie 1: ondersteuning bij het registreren van de collectie

PACKED vzw stelt datamodellen op voor de registratie van brieven, foto's en objecten, helpt de Stad Gent bij het zoeken naar geschikte registratietools en ondersteunt hen bij het registreren van de collectie.

Actie 2: ondersteuning bij het digitaliseren van de museumcollectie

PACKED vzw biedt advies en ondersteuning bij het opstellen van lastenboeken, uitvoeren van kwaliteitscontrole en de duurzame opslag van de digitale beelden.

Actie 3: ondersteuning bij het opmaken van virtuele tentoonstellingen

PACKED vzw biedt advies en ondersteuning bij de creatie van virtuele tentoonstellingen (bv. met behulp van MOVIO).

Actie 4: ondersteuning bij het publiceren van collectiedata en –beelden als open data

PACKED vzw biedt advies en ondersteuning bij het publiceren van de collectie als open data.

3. OVERLEG

3.1. Expertisedeling

3.1.1. Europeana Vlaanderen Overlegplatform

Partners: departement CJSM

Het Europeana Vlaanderen Overlegplatform verspreidt informatie over Europeana naar mogelijke belanghebbenden, koppelt informatie en adviezen terug naar Europeana en stemt de relevante projecten waar Vlaamse partners in betrokken zijn onderling af.

Actie 1: deelname kwartaalbijeenkomsten

PACKED vzw neemt vier keer per jaar actief deel aan de bijeenkomsten van het platform.

Actie 2: heroriëntatie overlegplatform

Op basis van de Europeana Task Force rond Local Networks zal de werking en missie van het overlegplatform herbekeken worden. PACKED vzw draagt hieraan bij.

3.1.2. Collegagroep publieksbemiddeling in een digitaal tijdperk

Partners: o.a. Middelheimmuseum, museum M, M HKA, Kunstenpunt en FARO.

Deze collegagroep is een initiatief van een aantal publieksmedewerkers uit (kunst)musea en organisaties beeldende kunst in Vlaanderen en Brussel die het belang en de urgentie om snel bij te benen met digitale ontwikkelingen sterk aanvoelen. Zij bundelden daarom de krachten in de *Collegagroep publieksbemiddeling in een digitaal tijdperk*. Een voorbeeld uit de praktijk vormt telkens het uitgangspunt voor de collegagroep om ervaringen, ideeën, vragen (én antwoorden) uit te wisselen met elkaar. PACKED vzw draagt bij aan de bijeenkomsten, o.a. vanuit de ervaring op Europees vlak rond de ontwikkeling van toepassingen voor hergebruik van digitaal erfgoed.

Actie 1: deelname aan bijeenkomsten

PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van de collegagroep.

3.1.3. Vlaams-Nederlands overleg i.v.m. digitaal erfgoed

Partners: DEN; provinciale museumconsulenten uit Vlaanderen en Nederland; VIAA; KIK

Sinds 2012 neemt een vertegenwoordiger van PACKED vzw deel aan het interprovinciaal registratorenoverleg (IRO), het Interprovinciaal Depot-overleg (IDO) en het Nederlands-Vlaams Taakveldoverleg. Sinds 2014 zijn deze overlegorganen vervangen door een thematisch overleg van de provincies i.v.m. thesauri. Vanaf de tweede helft van 2015 wordt dit overleg vervangen door een Vlaams-Nederlands overleg i.v.m. digitaal erfgoed.

Actie 1: actieve deelname aan Vlaams-Nederlands overleg i.v.m. digitaal erfgoed

PACKED vzw neemt actief deel aan dit thematisch overleg, en coördineert het i.s.m. DEN.

3.1.4. Gebruikersgroep 'Cultureel erfgoed en auteursrecht'

Partners: FARO; VKC; MovE

In samenwerking met de VKC, MovE en FARO nam PACKED vzw in oktober 2010 het initiatief om een *Gebruikersgroep cultureel erfgoed en auteursrecht* op te starten.

Deze organisaties vormen nog steeds de kerngroep. De gebruikersgroep is beperkt tot cultureel erfgoedorganisaties en werkt complementair werken t.a.v. andere (bredere, culturele) initiatieven of platformen rond auteursrecht. De gebruikersgroep tracht de expertise van de leden te versterken en biedt vormingen aan die ook open staan voor externen. Daarnaast probeert de groep i.s.m. andere partners (bv. Samenwerkingsverband Auteursrecht en Samenleving) ook te wegen op de beleidsevoluties rond het auteursrecht.

Actie 1: lidmaatschap van de kerngroep

PACKED vzw is lid van de kerngroep die bijeenkomsten van de gebruikersgroep voorbereid.

Actie 2: deelname aan bijeenkomsten

PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van de gebruikersgroep.

3.2. Beleid en belangenbehartiging

3.2.1. Afstemmingsoverleg m.b.t. digitaal erfgoed

Partners: FARO; VIAA; DEN

Waar mogelijk en gewenst zal PACKED vzw ook in 2016 met andere cultureel-erfgoedorganisaties afstemmen m.b.t. digitaal erfgoed.

Actie 1: afstemming met FARO

PACKED vzw en FARO plegen minimaal één keer overleg om concrete afspraken te maken over de samenwerking met betrekking tot digitaal erfgoed. Ze stemmen waar relevant hun activiteiten op elkaar af en informeren elkaar actief met het oog op de verdere ondersteuning en ontwikkeling van expertise m.b.t. digitaal erfgoed in Vlaanderen.

Actie 2: afstemming met Digitaal Erfgoed Nederland (DEN)

PACKED vzw en Digitaal Erfgoed Nederland (DEN) plegen minimaal één keer overleg de samenwerking tussen DEN als beheerder van DE BASIS enerzijds, en PACKED vzw als beheerder van CEST anderzijds, verder vorm te geven ten einde de kwaliteitszorg voor digitalisering van erfgoed in Vlaanderen en Nederland zo efficiënt en uniform mogelijk te organiseren.

Actie 3: afstemming met VIAA

PACKED vzw en VIAA plegen elk kwartaal overleg over de koers van VIAA, over advies verleend door PACKED en om samenwerkingsprojecten te bespreken.

PACKED vzw en VIAA informeren elkaar over potentiële nieuwe Europese projecten, en proberen waar mogelijk en gewenst samen op te trekken in nieuwe aanvragen.

3.2.2. Overleg landelijk erkende expertisecentra en organisaties volkscultuur

Partners: FARO; Het Firmament; Resonant; CVAA

Sinds 2012 is er op regelmatig basis (tweemaal keer per jaar) overleg tussen alle landelijke erkende expertisecentra en organisaties volkscultuur (LEOVs). Ook FARO is hierbij betrokken.

Actie 1: actieve deelname aan bijeenkomsten

PACKED vzw neemt actief deel aan de halfjaarlijkse bijeenkomsten van dit overleg.

3.2.3. Overleg Cultureel Erfgoed (OCE)

OCE is in maart 2015 opgericht als belangenbehartiger van het cultureel-erfgoedveld in Vlaanderen. De organisatie vertegenwoordigt de zeven deelsectoren van het erfgoedveld in Vlaanderen en behartigt de belangen van het cultureel erfgoed en van de erfgoedorganisaties. Het vervangt hiermee het Cultureel-Erfgoedoverleg, waarvan PACKED vzw een actief lid was. PACKED vzw zal als lid van de algemene vergadering en eventuele werkgroep ook de werking van het Overleg Cultureel Erfgoed ondersteunen.

Actie 1: actieve deelname aan bijeenkomsten algemene vergadering en werkgroepen

PACKED vzw neemt actief deel aan de bijeenkomsten van de algemene vergadering van het Overleg Cultureel Erfgoed, alsook van eventuele werkgroepen.

3.2.4. Taaluniecommissie digitaal erfgoed

De Comité van Ministers heeft in 2013 de Taaluniecommissie digitaal erfgoed ingesteld om op het terrein van digitaal erfgoed geleverde inspanningen te

evalueren, aanzetten te geven tot gezamenlijk Nederlands-Vlaams beleid en evoluties in het veld op te volgen. PACKED-coördinator Rony Vissers is in eigen naam lid van deze commissie.

Actie 1: deelname aan bijeenkomsten

Rony Vissers is lid van de commissie en neemt actief deel aan de werkzaamheden van de commissie.

3.2.5 Europeana Network

Het Europeana Network heeft de ambitie een open forum te zijn voor experts uit heel Europa, voor content providers en aggregatoren en voor andere leveranciers van technische, juridische en strategische kennis.

Het wil de diversiteit van Europeana representeren en weerspiegelen en tegelijkertijd de leden de kans bieden om hun stem te laten horen. PACKED vzw neemt deel aan plenaire activiteiten, en indien relevant aan de activiteiten van werkgroepen.

Actie 1: deelname aan bijeenkomsten & Task Forces

PACKED vzw zal actief blijven deelnemen aan het Europeana Network. Indien er zich relevante Task Forces aandienen die een raakvlak hebben met de PACKED-werking, zullen medewerkers hier lid van trachten te worden.

3.3. Beoordelingscommissies

3.3.1. Beoordelingscommissie cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoedconvenants

De Beoordelingscommissie Cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoedconvenants adviseert de minister van Cultuur bij het toekennen van subsidies aan cultureel-erfgoedprojecten en cultureel-erfgoedconvenants. PACKED-coördinator Rony Vissers is in eigen naam lid van deze commissie.

Actie 1: subsidie-aanvragen evalueren en commissiebijeenkomsten bijwonen

Rony Vissers zal als commissielid de ingediende subsidieaanvragen evalueren en actief deelnemen aan de commissiebijeenkomsten.

3.3.2. Pool van beoordelaars Kunstendecreet

De pool van beoordelaars adviseert de minister van Cultuur bij het toekennen van subsidies aan Projectsubsidies. Uit de pool worden, per subsidie-instrument en wisselend per aanvraagronde, tijdelijke commissies aangesteld in functie van de ingediende dossiers. Sanne Van Bellingen is in eigen naam als beoordelaar aangesteld voor de disciplines Architectuur en vormgeving, Audiovisuele en beeldende kunst, Podiumkunsten en Transdisciplinair.

Actie 1: subsidieaanvragen evalueren en commissiebijeenkomsten bijwonen

Sanne Van Bellingen zal als beoordelaar de ingediende subsidieaanvragen evalueren en actief deelnemen aan de commissiebijeenkomsten.

4. COMMUNICATIE

PACKED vzw zal in 2016 al zijn communicatie-instrumenten evalueren.

Voor de websites moet in eerste instantie op een aantal technische aspecten worden ingezet, waarover meer hieronder (4.2. Websites). We zullen ons buigen over de aangeboden inhoud, de vorm waarin die inhoud komt, op welke platformen, aan welk ritme, in welke mate die de juiste doelgroepen bereikt worden, de vindbaarheid van de inhoud en dergelijke meer. De wenselijkheid van een gerichte inzet van de sociale media zal daarbij ook worden onderzocht.

4.1. Nieuwsbrief

PACKED vzw verspreidt gemiddeld tien keer per jaar een digitale nieuwsbrief naar ongeveer 1.500 geïnteresseerden. De nieuwsbrief bevat informatie over de werking van PACKED vzw en over activiteiten in binnen- en buitenland die relevant zijn voor ons werkveld. In 2016 plant PACKED vzw om in de nieuwsbrief steeds prominent plaats te bieden aan updates in het kader van de projectwerkzaamheden, maar ook om de lezer af en toe een blik op het werk achter de schermen te gunnen.

Actie 1: samenstelling en verspreiding nieuwsbrief

PACKED vzw zal in 2016 minstens tien keer een digitale nieuwsbrief versturen.

4.2. Websites

PACKED vzw beheert op dit moment websites op veertien domeinen. Dit zal in 2016 teruggebracht worden naar elf domeinen, omdat een aantal Europese projecten beëindigd zijn. In 2016 is het de bedoeling om het aantal websites te verminderen en te centraliseren. Hierdoor zal het technische beheer ervan minder tijd en geld kosten.

Actie 1: archiveren van oude websites

Websites en domeinen die worden afgesloten in 2016 zullen worden gearchiveerd. Hiervoor zullen de richtlijnen uit actie 'Preservering born-digital materiaal' (zie 2.3.6 Preservering born-digital materiaal) gebruikt worden. De domeinnamen zullen doorverwijzen naar de gearchiveerde website. Indien nodig zal hiervoor infrastructuur (webserver en domeinnamen) voorzien worden.

Actie 2: centraliseren van websites van oude en tijdelijke projecten

Wanneer PACKED vzw projecten uitvoert waarvoor in de projectbegroting geen post is voorzien voor een eigen webinfrastructuur (server en domeinnaam), zullen ze ondergebracht worden onder een moederdomeinnaam "packedprojects.be" en een website krijgen op een gedeelde webinfrastructuur. Het beheer daarvan blijft bij PACKED vzw. In 2016 zal resolver.be verhuisd worden naar dit systeem. Ook de in 2015 ontwikkelde demo voor Informatie Aan Zee zal hiernaar verplaatst worden.

Actie 3: archivering opencultuurdata.be en herbestemming kennis

PACKED vzw archiveert de website opencultuurdata.be en zal zijn andere bestaande (web)kanalen gebruiken als platform voor het informeren en sensibiliseren over het gebruik en de toepassing van open data. Een kennisdossier op basis van de informatie uit de voorbereidende masterclasses wordt ingebouwd op de CEST-website; open datasets komen terecht op de PACKED-pagina op GitHub (zie 5.5. ICT-beheer).

Actie 4: vernieuwing packed.be

PACKED vzw start een traject dat zal leiden tot een volledig vernieuwde website, die ook zal integreren met de andere websites en projecten van PACKED vzw. Deze website zal extern ontwikkeld worden, maar zal wel gehost worden op eigen servers. Bij de ontwikkeling zal zoveel als mogelijk gebruik gemaakt worden van OSI-approved software.⁵

Actie 5: connectoren tussen websites

PACKED vzw investeert in de ontwikkeling van connectoren (API's) tussen de verschillende projecten om duplicatie van informatie te verminderen. Veel kennis zit nu verspreid tussen het kennisplatform van projecttracks.be, scart.be en projectcest.be. In 2016 is het de bedoeling dat zowel het kennisplatform als scart.be gemeenschappelijke informatie kunnen inlezen vanuit de Mediawiki-installatie van projectcest.be. Het is echter niet de bedoeling om alle informatie in te lezen of om alle kennis uit scart.be en het kennisplatform te verplaatsen naar projectcest.be. De connectoren zullen door PACKED vzw zelf ontwikkeld worden.

4.3. Publicaties

4.3.1. Artikels

Doorheen het werkjaar creëert PACKED vzw in het kader van de verschillende activiteiten en projecten kennis en expertise, die indien gepast kunnen hertaald worden tot een kennisdossier, een rapport of artikel.

Actie 1: Uitgepakt

In 2016 zal PACKED vzw tien korte artikels schrijven voor de rubriek 'Uitgepakt' van 'META', een tijdschrift uitgegeven door VVBAD. Op maximaal één pagina worden begrippen uit het digitaal cultureel-erfgoedveld uitgelegd en toegelicht. Daarbij zal specifiek aandacht zijn voor onderwerpen die relevant zijn voor bibliotheken, archieven en documentatiecentra.

Actie 2: PACKED-rubriek in Bladwijzer

In 2016 zal PACKED vzw twee artikels schrijven voor het tijdschrift 'Bladwijzer', uitgegeven door Heemkunde Vlaanderen. Hierbij zal specifiek aandacht zijn voor onderwerpen die relevant zijn voor heemkundige verenigingen.

---

⁵ OSI-approved software is software die de goedkeuring geniet van het Open Source Initiative (OSI). Het gaat om software die valt onder een licentie die beantwoordt aan de Open Source Definitie. Voor achtergrondinformatie, zie <https://opensource.org/licenses>.

Actie 3: artikel 'digitale preservering voor dummies' (i.s.m. VIAA)

PACKED vzw zal in 2016, i.s.m. VIAA, verder inzetten op de verspreiding van één of meerdere artikels die voor het brede publiek duidelijk maken wat de beste keuzes zijn indien ze hun eigen, persoonlijk (audiovisueel) archief willen digitaliseren.

Actie 4: artikel over obsoleete apparatuur in Bladen voor Documentatie

In 2016 levert PACKED vzw een bijdrage aan een themanummer over industrieel erfgoed voor het tijdschrift 'Bladen voor Documentatie' van de Belgische Vereniging voor Documentatie. Het onderwerp is het in onbruik raken van apparatuur.

Actie 5: lidmaatschap redactieraad AV Insider

PACKED-medewerker Emanuel Lorrain is voor twee nummers rond het thema Open Source software voor audiovisueel erfgoed lid van de redactieraad bij AV Insider, een internationaal tijdschrift van PrestoCentre (zie <https://www.prestocentre.org/av-insider>).

4.3.2. Beleidsteksten

PACKED vzw zal net als in de voorbije jaren in 2016 tijd vrijmaken om mee te werken aan teksten die als doel hebben aspecten m.b.t. digitaal erfgoed op de agenda van beleidsmakers te plaatsen. Eén van deze teksten zal betrekking hebben op kunstenerfgoed, en tot stand komen i.s.m. Kunstenpunten, FARO, Resonant, Het Firmament, CVAA en CAHF.

Actie 1: meewerken aan of initiëren van beleidsteksten

PACKED vzw zal actief meewerken aan beleidsteksten, of het schrijven ervan zelf initiëren.

5. ALGEMEEN BEHEER

5.1. Werving financiële middelen

5.1.1. Structurele middelen

In 2015 voerde PACKED vzw een reeks gesprekken over de financiering van PACKED vzw, de positionering van de organisatie in het brede culturele veld en het samenspel met andere actoren. Ook in 2016 worden deze gesprekken voortgezet, mede als de voorbereiding van een aanvraag van een nieuwe structurele subsidie voor de periode vanaf 2019.

5.1.1. Aanvullende middelen

Actie 1: werving van Europese projecten

PACKED vzw gaat actief op zoek deelname in andere projecten waarvoor in 2016 subsidieaanvragen worden ingediend bij de Europese Commissie. PACKED vzw zal daartoe onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan tot het initiëren van of participeren in een project binnen gepaste Europese subsidieprogramma's.

Actie 2: werving van aanvullende middelen bij overheden in Vlaanderen en Brussel

PACKED vzw gaat actief op zoek naar aanvullende middelen om een deel van de uitvoering van basistaken te financieren. Het gaat hier om:

- middelen die voortvloeien uit een samenwerking met het departement CJSM in het kader van Erfgoedzorg in de kunstensector - TRACKS;
- e-cultuurmiddelen in het kader van het vervolgtraject m.b.t. persistente identificatie;
- onderzoeksmiddelen van het Brussels Gewest voor een project omtrent de preservering van born-digital materiaal (het cd-romarchief van iMAL).

5.2. Financieel beheer

Het financiële beheer van PACKED vzw gebeurt grotendeels intern. De uiteindelijke verwerking van financiële resultaten gebeurt in samenwerking met het externe boekhoudkantoor Studifisk (Leuven). Sinds augustus 2014 heeft PACKED vzw middelen vrijgemaakt om een medewerker in dienst te hebben die zich specifiek toelegt op het zakelijke beheer. Dit zal in 2016 worden volgehouden. De noodzaak hiervoor is ontstaan door de groeiende complexiteit van het zakelijke beheer van de organisatie die in belangrijke mate het resultaat is van de steeds grotere afhankelijkheid van verschillende bronnen van aanvullende financiële middelen.

5.2.1. Voorbereiding boekhouding

Per kwartaal, en indien nodig per maand, worden alle stukken naar de boekhouder gebracht, die binnen drie weken de verwerkte boekhouding terugbezorgt. Voor de kosten waarvoor externe financiering werd verworven, wordt een analytische boekhouding gevoerd.

5.2.2. Evaluatie kosten en budget

Per kwartaal wordt een stand van zaken per kostenpost met de begroting vergeleken. Indien nodig wordt nadien het nog beschikbare budget aangepast, of een aangepaste begroting (met verhoogde kostenpost) opgesteld die aan de raad van bestuur kan worden voorgelegd.

5.3. Bestuur en rapportering

5.3.1. Algemene vergadering en raad van bestuur

De algemene vergadering van PACKED vzw komt één tot twee maal per jaar samen, de raad van bestuur gemiddeld een vijftal keer. Op deze bijeenkomsten legt de PACKED-coördinator o.a. de beleidsplannen, actieplannen, begrotingen, en jaarafrekeningen ter goedkeuring voor. Ook brengen hij en andere PACKED-medewerkers verslag uit over de afgeronde en geplande activiteiten.

5.3.2. Subsidiërende overheden

PACKED vzw moet zoals elke organisatie die een werkingssubsidie ontvangt op basis van het Cultureel-erfgoeddecreet jaarlijks een actieplan en werkingsverslag indienen. Daarnaast besteden verschillende PACKED-medewerkers echter ook nog heel wat tijd aan het schrijven van projectdossiers en tussentijdse en afsluitende verslagen met betrekking tot Vlaamse en Europese projectsubsidies.

5.4. Personeelsbeheer en interne communicatie

5.4.1. Personeelsbeheer

PACKED vzw voert een gelijkekansenbeleid. Bij personeelsaanwervingen zal PACKED vzw ook in 2016 een bijzondere aandacht hebben voor een maatschappelijk en cultureel diverse samenstelling van haar personeelsploeg. De huidige personeelsploeg van PACKED vzw heeft een internationaal karakter: één medewerker heeft de Franse en Zweedse nationaliteit, een andere de Russische.

Het PACKED-team zal in 2016 8,1 VTE omvatten. Dit is ongeveer hetzelfde als in 2015, maar een daling van 15% ten opzichte van 2014. Tegelijkertijd blijft de vraag naar ondersteuning groeien, wat een steeds grotere druk legt op het personeel. De noodzakelijke aanwerving van een bijkomende inhoudelijk medewerker waarop we reeds in 2015 hoopten, is op basis van de huidige financiële middelen ook in 2016 niet haalbaar.

Door de steeds grotere afhankelijkheid van verschillende bronnen voor aanvullende financiering moet er ook steeds meer gerapporteerd worden, en dreigen projectmedewerkers los komen te staan van de structurele werking van PACKED vzw. Deze dreigende interne versnippering proberen we in 2016 op te vangen door thematische cellen te installeren.

PACKED vzw zal in 2016 trachten om de personeelsploeg van 2015 te behouden. Doordat er nog onzekerheid bestaat over een aantal aanvullende financiële middelen is het momenteel echter nog onduidelijk of het budget dit zal toelaten.

Sanne Van Bellingen zal in 2016 op eigen verzoek vier vijfde werken.

De personeelsploeg zal bestaan uit:

- Barbara Dierickx: 12 PM, periode: 12 maanden
- Pieter Depraetere: 12 PM, periode: 12 maanden
- Bert Lemmens: 12 PM, periode: 12 maanden
- Emanuel Lorrain: 7,2 PM, periode: 12 maanden
- Sanne Van Bellingen: 9,6 PM, periode: 12 maanden
- Nastasia Vanderperren: 12 PM, periode: 12 maanden
- Rony Vissers: 12 PM, periode: 12 maanden
- Annelies Van den Berghe: 12 PM, periode: 12 maanden
- Alina Saenko : 8,4 PM, periode: 12 maanden

TOTAAL: 97,20 PM = 8,1 VTE in totaal (dit is ongeveer hetzelfde als in 2015)

(1 jaar = gemiddeld 225 actieve dagen; 1 persoonsmaand (PM) = gemiddeld 18,75 actieve dagen)

5.4.2. Personeelsvergaderingen en thematische cellen

Een team van een negental medewerkers die met een breed gamma aan taken bezig zijn, moet regelmatig intern communiceren. Daarom worden zes à acht personeelsvergaderingen per jaar georganiseerd.

Aanvullend daarop willen we vanaf 2016 thematische cellen in het leven roepen die concrete acties opzetten rond een deelaspect van de PACKED-werking over de verschillende lopende projecten heen. Dit maakt deel uit van de acties waarmee we

de inzet van medewerkers over de verschillende taken van PACKED vzw beter willen plannen en beheersen. Het gaat hier met name over enerzijds het bewaken van het evenwicht tussen actielijnen die PACKED vzw met structurele middelen kan realiseren en dus als kerntaken kan beschouwen, en anderzijds de tijdelijke actielijnen waarvoor vaak toegewezen budgetten en medewerkers zijn ingeschreven, en dwingende rapporteringsritmes gelden.

Via de thematische cellen willen we medewerkers die (grosso modo vanaf 2013) met recentere projectmiddelen zijn aangetrokken, intensiever bij de meerjarige actielijnen betrekken. In die zin is het installeren van cellen ook een vorm van interne kennisborging.

Iedere cel is divers samengesteld naar ervaring, anciënniteit en specialisatie toe, en bestaat uit drie à vier PACKED-medewerkers en één coördinator. De thema's waarrond cellen zullen werken, zijn:

- communicatie (over o.a. nieuwsbrief, websites en publicaties);
- ondersteuning en vorming (over o.a. loketvragen, workshops en studiedagen);
- kennisbeheer (over o.a. interne workflows en het gebruik van kennisplatformen maar ook document- en archiefbeheer);
- onderzoek (over onderzoeksprojecten en de samenwerking hieraan met zowel eigen medewerkers als andere organisaties).

5.5. ICT-beheer

Sinds eind 2011 heeft PACKED vzw een eigen ICT-infrastructuur. De verschillende digitale bestanden die vroeger verspreid waren over de verschillende computers, bevinden zich vanaf 2012 op één server, die door de werknemers ook van buitenaf kan worden geraadpleegd via een beveiligde VPN-verbinding. PACKED vzw heeft een uitgebreide back-upstrategie uitgewerkt waarbij dagelijks zowel on- als offsite een back-up gemaakt wordt. PACKED vzw beschikt bovendien over een eigen serverpark waardoor er meer controle is over de eigen websites, en betere onlinediensten kunnen worden aangeboden.

Het gehele ICT-beleid wordt in 2016 verder geëvalueerd om intern een aantal nieuwe richtlijnen en werkwijzen te kunnen vastleggen. Dit omvat de volgende aspecten.

5.5.1. Hardware

In 2016 zal een procedure opgesteld worden die bepaalt wanneer hardware (laptops) wordt vervangen. Hiervoor worden de best practices uit de computerindustrie gebruikt. Er zal in 2016 verder ondersteuning verleend worden voor zowel PC's als MacBooks.

5.5.2. Software

Er worden in 2016 geen grote nieuwe software-aankopen verwacht. Medewerkers zullen bij het vervangen van hun computer of het verlopen van hun licentie overgeschakeld worden naar Office 365 voor vzw's. Dit zal het beheer vergemakkelijken en drukt ook de prijs. Indien nodig zal extra software voorzien worden. Ondersteuning voor het gebruik van deze software wordt voorzien.

Er zal in 2016 ook een alternatief gezocht worden voor het gebruik van Dropbox in combinatie met de gedeelde server.

5.5.3 Netwerk

In 2016 zal het netwerk binnen het PACKED-kantoor volledig vernieuwd worden om het in lijn te brengen met de best practices voor kleine en middelgrote organisaties. Om het beheer te vereenvoudigen en het netwerk performanter te maken zullen oude apparaten vervangen worden en zal het aantal apparaten verminderen. Er zal meer worden ingezet op WiFi. Het netwerk zal ook overgeschakeld worden naar dualstack IPv6 - IPv4.

5.5.4. Ontwikkeling

PACKED vzw zal ook in 2016 instaan voor de ontwikkeling en het onderhoud van een aantal tools. De ontwikkeling zal zoveel mogelijk worden uitbesteed aan derde partijen, of worden uitgevoerd door tijdelijke medewerkers (jobstudenten). Om het latere onderhoud en beheer sneller en eenvoudiger te laten verlopen zal PACKED vzw in 2016 werk maken van een best practices en minimale richtlijnen met betrekking tot de documentatie van het geleverde werk en de minimale beveiligingseisen waaraan de tools moeten voldoen. Ook zal een document opgesteld worden met daarin het typische omgeving waarbinnen de ontwikkelde software moet draaien. PACKED vzw zal hierdoor sneller en eenvoudiger het onderhoud en het beheer van de software kunnen doen.

PACKED vzw is in 2016 verantwoordelijk voor het beheer van de broncode van de volgende tools:

- erfgoedstats;
- cityquest;
- schooltrip

Hierbij beperkt het beheer van de broncode zich tot het actief houden van de repository op GitHub en het goed- of afkeuren van aanpassingen. PACKED vzw zal deze niet verder zelf ontwikkelen, maar zal de ontwikkeling wel opvolgen en indien nodig doorgeven.

De GitHub-pagina zal in 2016 ook plaats bieden aan de open datasets die overkomen van de website opencultuurdata.be, alsook de open datasets die gepubliceerd werden op Wikidata in het kader van het project rond Persistente Identificatie.

De broncode van het resolver-project zal in 2016 in beperkte mate verder ontwikkeld worden door PACKED vzw, in samenwerking met andere ontwikkelaars. Het volledig afstoten van de verantwoordelijkheid voor de verdere ontwikkeling blijft evenwel het doel.

5.6. Informatiebeheer

In 2012 implementeerde PACKED vzw een ordeningsstructuur in haar digitaal archief die gebaseerd was op de aanbevelingen van AMVB. In de zomer van 2013 werd het gebruik van deze ordeningsstructuur geëvalueerd en werd een traject opgestart om het eigen digitale archief te optimaliseren en een koppeling te maken tussen het analoge en het digitale archief. Dit traject wordt in 2016 voortgezet.

5.6.1. Kennisbeheer

Efficiënt intern kennisbeheer is een voorwaarde bij het uitoefenen van verschillende kerntaken van PACKED vzw. De voorbije jaren zijn er stappen gezet m.b.t. de ordening van het eigen archief om opgebouwde kennis beter te kunnen hergebruiken voor interne en externe doeleinden. Daarnaast is er ook een visie nodig over de weg die kennis aflegt binnen de eigen organisatie en de workflows van kennisdelen: van pas opgedane expertise die nog ruw is, naar volledig hertaalde kennis die via website(s) en andere communicatie-instrumenten of in vormingen met erfgoedactoren gedeeld kan worden. In 2016 zullen de huidige manieren van interne kennisdeling worden geëvalueerd en zullen acties worden ondernomen om de doorstroming van kennis te verbeteren.

5.6.2. Document- en archiefbeheer

Tijdens de dynamische fase van de levensloop van het archief wordt er met documenten en archiefstukken op verschillende platformen gewerkt: de gemeenschappelijke server met een vaste mappenstructuur, Dropbox en Google Drive. Om de flexibiliteit van de werking te behouden maar tegelijkertijd archiefstukken intern vindbaar te maken en op tijd voor te bereiden voor latere archivering, organiseert PACKED vzw halfjaarlijks een Trashday, een dag waarop alle medewerkers van de organisatie zich enkel bezig houden met het ordelijk en toegankelijk maken van het digitaal klasment. In 2016 zal deze traditie van Trashdays worden voortgezet.

In 2016 zal PACKED vzw bestaande richtlijnen rond het intern archiefbeheer verder uitwerken met focus op het archiveren van e-mails. Naar aanleiding van het onderzoek rond 'Preservering van born-digital materiaal' (zie actie 2.3.6) zal een use case worden uitgeschreven voor het archiveren van e-mails binnen PACKED vzw. De resultaten van dit onderzoek zullen worden opgenomen in archiveringspraktijken van PACKED vzw.

5.7. Diversiteit, duurzaamheid en armoedebestrijding

5.7.1. Beleid maatschappelijke en culturele diversiteit

Zowel bij de samenstelling van de raad van bestuur als de personeelsploeg wordt rekening gehouden met maatschappelijke en culturele diversiteit.

Het PACKED-kantoor bevindt zich in het hart van Sint-Jans-Molenbeek in een maatschappelijk en cultureel diverse buurt. Door als Nederlandstalige culturele organisatie gevestigd te zijn in fel gecontesteerde Sint-Jans-Molenbeek draagt PACKED vzw bij aan de culturele diversiteit van de buurt. Door samenwerking met het lokale tewerkstellingsagentschap tracht PACKED vzw zich bovendien in te schrijven in het lokale multiculturele weefsel.

PACKED vzw zal in 2016 de maatschappelijke en culturele diversiteit van haar acties trachten te vergroten. We zullen daartoe contact leggen met een aantal sociale organisaties en onze expertise inzake archief- en documentbeheer aanbieden om op die manier ook als culturele organisatie ons sociaal engagement waar te maken.

5.7.2. Beleid duurzaamheid en ecologisch bewustzijn

Zoals hoger aangegeven zijn duurzaamheid en ecologisch bewustzijn een belangrijke factor in het personeelsbeleid. Zowel voor woon-werkverkeer als voor dienstverplaatsingen wordt zoveel mogelijk voorkeur gegeven aan openbaar vervoer en fiets. Voor buitenlandse reizen krijgen treinreizen indien praktisch haalbaar de voorkeur boven vluchten.

Als expertisecentrum digitaal erfgoed gebeurt de dagelijkse werking bijna volledig digitaal. Behalve financiële stukken en inkomende briefwisseling, worden alle documenten meestal enkel in digitale, en niet langer geprinte, vorm bewaard. Met het oog op een duurzame bewaring van haar digitaal archief volgt PACKED vzw niet alleen haar eigen richtlijnen maar ook degene die ontwikkeld werden door AMVB (DigiGIDS@work).

PACKED vzw heeft een in het verleden een aantal tools (software) ontwikkeld, en zal in 2016 ook bepaalde tools ook verder ontwikkelen. De broncode van deze tools wordt steeds vrijgegeven en we engageren ons tot het actief houden van de repository op Github en het goed- of afkeuren van aanpassingen. PACKED vzw volgt dus de verdere ontwikkeling van de tools op en geeft ze indien nodig door. Dit komt de duurzaamheid van de tools ten goede. Verder trachten we met onze aandacht voor open data in de cultuursector ook een bijdrage te leveren aan de duurzaamheid van (cultuur)data.

PACKED vzw deelt in haar kantoor in de Brussels Event Brewery gemeenschappelijke infrastructuur met een aantal andere (hoofdzakelijk culturele) organisaties. Via kleine ingrepen proberen we als organisatie onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk te houden.

Sinds een tweetal jaren ondersteunt PACKED vzw ook actief eerlijke handel of fair trade, internationale handel die gericht is duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden. Zij doet dit door haar koffie en thee aan te kopen in een Oxfam-wereldwinkel. Waar mogelijk wordt bovendien gekozen voor producten die een fair trade label combineren met een bio label.

5.7.3. Aansluiting Vlaams Actieplan Armoedebestrijding

PACKED vzw zal in 2016 onderzoeken hoe het proactief kan vorm geven aan acties die vervat zitten in het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 en die betrekking hebben op haar doelstellingen. Ook wordt expertise inzake document- en archiefbeheer aangeboden aan het Netwerk tegen Armoede.

6. AFSTEMMING EN SAMENWERKING

Ook in 2016 zal PACKED vzw weer afstemmen en samenwerken met een brede waaier van organisaties en instellingen. De verschillende activiteiten van PACKED vzw worden niet enkel uitgevoerd in samenwerking met andere organisaties; het is ook onze betrachting om ze te ontwikkelen in afstemming en samenwerking met

andere organisaties. De concrete van organisaties uit zowel de cultureel-erfgoedsector als de kunstensector vormen hierbij het uitgangspunt.

De organisaties en instellingen waarmee we in 2016 afstemmen en samenwerken, zijn:

landelijk erkende expertisecentra en organisaties volkscultuur, o.a.

- collegagroep LEOVs;
- CVAa;
- ETWIE;
- Heemkunde Vlaanderen;
- Het Firmament ;
- Resonant;
- tapis plein;

overkoepelende cultureel-erfgoedorganisaties, o.a.

- CAHF;
- VKC;
- Vlaamse Erfgoedbibliotheek;

collectiebeherende cultureel-erfgoedorganisaties, o.a.

- ADVN;
- Amsab-ISG;
- AMVB;
- APA;
- Archives d'Architecture Moderne (AAM);
- CAVA;
- Groeningemuseum;
- In Flanders Fields Museum;
- KADOC;
- Karrenmuseum Essen;
- KIK – IRPA;
- KMSKA;
- Letterenhuis;
- Liberaal Archief;
- M HKA;
- Middelheimmuseum;
- Museum M;
- M.S.K.;
- Mu.ZEE;
- Provinciale Archiefdienst West-Vlaanderen;
- S.M.A.K.;
- Stadsarchief Gent;
- Universiteitsbibliotheek Gent;

andere cultureel-erfgoedorganisaties, o.a.

- Archiefbank Vlaanderen;
- Erfgoedcel Brugge;
- Erfgoed Rupelstreek;
- Erfgoedinzicht;

- ErfgoedPlus;
- heemkundige kring De Semse;
- LUKAS;
- Overleg Cultureel Erfgoed (OCE);
- VIAA;

kunstenorganisaties, o.a.

- Cinema Nova;
- ExtraCity;
- iMAL;
- Tartart vzw;
- Videolepsia / Walter Verdin;

steunpunten, o.a.

- Bibnet-LOCUS;
- FARO;
- Forum voor Amateurkunsten;
- Kunstenpunt;

andere culturele organisaties

- VVBAD
- CultuurNet
- Wikimedia België

hogescholen en universiteiten, o.a.

- KULeuven;
- iMinds;
- masteropleiding Archivistiek: Erfgoedbeheer en Hedendaags Documentbeheer gecoördineerd door VUB;
- Thomas More Memori;
- VUB-SKAR;
- VUB-SMIT;

overheidsdiensten, o.a.

- Agentschap Onroerend Erfgoed;
- Archiefdienst stad Aalst;
- Archiefdienst stad Lier;
- CANON Cultuurcel;
- Departement CJSM;
- Departement Vrije Tijd Provincie Antwerpen - Streekbeleving Rupelstreek;
- Provincie Antwerpen dienst Erfgoed;
- Stad Antwerpen;
- Stad Gent;
- Stad Oostende-Dienst Cultuur;
- Toerisme Rupelstreek;
- Toerisme Vlaanderen;

bedrijven, o.a.

- 7Scenes;

- Abscis Architecten;
- AR-TUR;
- IMMD;
- LIBIS;
- RouteYou;

buitenlandse organisaties en instellingen, o.a.

- Digitaal Erfgoed Nederland (Den Haag);
- Europeana (Den Haag);
- PROMOTER (Pisa);
- Riksarkivet (Stockholm);
- Universität Freiburg (Freiburg);
- University of Coventry (Coventry);
- University of Exeter (Exeter).